

Jezikava FF

Spominska knjižica
dogodkov v Letu jezikov

Luka Repanšek
Mojca Leskovec
Irena Samide

Ljubljana 2024

Jezikava FF

Spominska knjižica dogodkov v Letu jezikov

Avtorji: Luka Repanšek, Mojca Leskovec, Irena Samide

Avtor fotografij: Janez Zalaznik

Založila: Založba Univerze v Ljubljani

Za založbo: Gregor Majdič, rektor Univerze v Ljubljani

Izdala: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Za izdajatelja: Mojca Schlamberger Brezar, dekanja Filozofske fakultete

Oblikovanje in prelom: Janez Zalaznik

Tisk: Birografika Bori, d. o. o.

Ljubljana, 2024

Prva izdaja.

Naklada: 200 izvodov

Publikacija je brezplačna.

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna licenca (izjema so fotografije). / This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (except photographs).

Prva e-izdaja. Publikacija je v digitalni obliki prosto dostopna na <https://ebooks.uni-lj.si/zalozbaul/>

DOI: 10.4312/9789612975036

Katalogna zapisa o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

Tiskana knjiga

COBISS.SI-ID 219261699

ISBN 978-961-297-504-3

E-knjiga

[COBISS.SI-ID 218944259](https://ebooks.uni-lj.si/zalozbaul/)

ISBN 978-961-297-503-6 (PDF)

Uvodnik

*n*a pobudo vodstva Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je bilo študijsko leto 2022/23 razglašeno za leto jezikov, ki je fakultetnim učiteljem in učiteljicam, študentom in študentkam ter sodelavcem in sodelavkam dalo edinstveno priložnost za promocijo bogatih jezikovnih in jezikoslovnih vsebin, ki jih razvijamo na fakulteti, mnoge že vse od začetkov leta 1919. Dogodki so potekali pod geslom *Jezikava FF*, spremljal pa jih je programski odbor v sestavi dr. Tatjana Balažic Bulc, dr. Mateja Gaber, dr. Nina Golob, dr. Mojca Leskovec, Jonathan S. Rebetz, dr. Luka Repanšek, dr. Andreja Retelj, dr. Veronika Rot Gabrovec in dr. Irena Samide, prodekanja Filozofske fakultete.

Organiziranih je bilo več kot 60 dogodkov, ki so uspeli osrednjo humanistično ustanovo na Slovenskem predstaviti v kar najboljši luči, pri njihovi pripravi pa so sodelovali številni oddelki oz. enote fakultete, ne le jeziko(slo)vno usmerjeni (teh je ob upoštevanju Centra za izobraževanje, ki med številnimi drugimi dejavnostmi organizira tečaje tujih jezikov, in Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, na fakulteti enajst). V program sta se organsko vključila še Oddelek za filozofijo ter Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, prek gostujočih predavanj ali skupnih projektov pa so v programu sodelovali tudi Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Osnovna šola Pišce, Društvo slovenskih pisateljev, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Filozofska fakulteta Univerze v Zagrebu, Pedagoška fakulteta Univerze v Zagrebu, Univerza v Debrecenu, Univerza v Pécsu, Inštitut za nemški jezik v Mannheimu, Vrije Universiteit Brussel, Nizozemska jezikovna unija, Tehnična univerza na Dunaju in Univerza v Cambridgeu. Tudi zdaj že tradicionalni in odmevni sejem akademske knjige Liber.ac, ki je 2023 potekal pod geslom *Brez dlake na jeziku*, je bil v konceptu spremljevalnega programa (<https://liberac.ff.uni-lj.si/program-liberac/>) vpet v *Leto jezikov*, saj je bil rdeča nit večine številnih dogodkov, ki so se zvrstili med 23. in 25. majem, prav jezik.

Seznam vseh dogodkov *Leta jezikov* je priročno objavljen v programskem snopiču pričujoče knjižice, med njimi pa izstopa zlasti pet dogodkov, ki so predstavljali večji organizacijski izziv in so tudi po svojem širokopoteznem idejnem konceptu bistveno zaznamovali *Leto jezikov*, zato so v tej spominski knjižici predstavljeni posebej. To je cikel javnih predavanj *FF govori v letu jezikov*, *Revija gledaliških skupin Filozofske fakultete UL: tedni tujejezičnega gledališča*, *Zvočna knjižnica Filozofske fakultete UL*, *Veliki medfakultetni koncert* in konferenca *Z jeziki danes za jutri: aktualni izzivi poučevanja jezikov, literatur in kultur*, s katero se je *Leto jezikov* tudi končalo. Idejni vodja in organizator prvih treh je bil dr. Luka Repanšek ob neprecenljivi podpori dr. Irene Samide in dr. Mojce Leskovec, organizatorji medfakultetnega koncerta so bili Anika Logar (hkrati idejna vodja dogodka), Jonathan S. Rebetz, Nina Tušek, dr. Mojca Leskovec, Larina Griessler in Neža Cerinšek, programski in organizacijski odbor konference pa dr. Tatjana Balažič Bulc, dr. Nina Golob, dr. Jana Kenda, dr. Mojca Leskovec, dr. Nataša Pirih Svetina, dr. Saša Podgoršek, dr. Veronika Rot Gabrovec, dr. Irena Samide in dr. Marjana Šifrar Kalan.

V organizacijo, tehnično in multimedijsko podporo so bili vključeni še Luka Brenko, Franci Iskra, Gašper Vodlan, Janez Zalaznik in Maj Zalaznik, pri medfakultetnem koncertu pa še številni drugi, ki so navedeni pri opisu dogodka.

Za promocijo dogodkov je ob podpori Kristine Zajc Božič in prodekanje dr. Irene Samide skrbela dr. Mojca Leskovec, vodja Centra za izobraževanje UL FF. V sodelovanju z grafičnim oblikovalcem Jernejem Kežžarjem je v podobi človeškega jezika, v katerega so vpisane besede za jezik v vseh jezikih, ki jih poučujemo na fakulteti, nastal logotip *Leta jezikov*. Ta je bil nato natisnjen na velike reklamne plakate, majice, dežnike, vrečke in notesnike, ki so služili za promocijsko gradivo, prav tako pa je bil oblikovan vrtljivi krog, ki kaže od jezika na jezik vzporedno z besedami za jezik (kot sredstvo komunikacije) v pisavi, ki se za dotični jezik uporablja.

Za uporabo prostorov, v katerih so potekali nekateri od večjih dogodkov, se fakulteta iskreno zahvaljuje Pionirskemu domu, Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo ter Akademiji za glasbo.

Razstava o Franu Ramovšu

Termin: 20. september–15. oktober 2022
Kraj: avla Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V sredo, 20. septembra 2022, smo v avli Filozofske fakultete odprli razstavo o Franu Ramovšu, ki so jo na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete pripravili v okviru Ramovševega tedna ob 70. obletnici njegove smrti. Ob tej priložnosti so v knjižnici Oddelka za slovenistiko in slavicistiko pripravili Ramovšovo dopolnjeno bibliografijo.
Vabljeni k ogledu razstave.

Predstavitev Interaktivne karte slovenskih narečij

Termin: oktober 2022–maj 2023
Kraj: splet

Opis: V okviru Oddelka za slovenistiko poteka predstavitev Interaktivne karte slovenskih narečij (IKBN) z besedili o stari kmečki hiši.
Vabljeni k ogledu na [povezavi](#).

Seminar iz branja rgvedske staroindijske himnike

Termin: oktober 2022–januar 2023, sredo ob 16.20
Kraj: predavalnica 012 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje ob sredah od 16.20 do 18.00 v predavalnici 012 kot vsako leto tudi v zimskem semestru 2022 poteka seminar iz branja rgvedske himnike, ki ga v sklopu dogodkov ob Letu jezikov FF ponujamo vsem zainteresiranim. K obisku torej vabljeni vsi, ki vas zanima branje izbranih himn Rgvede v izvorniku z natančnim filološkim in etimološkim komentarjem. Interes za obiskovanje seminarja predhodno sporočite na e-naslov predavatelja [doc. dr. Luka Repanšek](#).

Vpis v brezplačne tečaje sodobnih jezikov za študente in študentke UL

Termin: oktober 2022
Kraj: splet

Opis: Karierni centri Univerze v Ljubljani v sodelovanju s Centrom za izobraževanje FF v novembru in decembru prireajo brezplačne 30-urne tečaje začetne španščine ter osvežitvene italijanske in nemščine za študente in študentke UL.
Vabljeni k prijavi v oktobru prek portala [POPR](#).

Vpis v tečaje slovenščine kot drugega in tujega jezika

Termin: oktober 2022
Kraj: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Vabljeni k vpisu na tečaje slovenščine kot drugega in tujega jezika za za odrasle ter mladostnike in mladostnice Centra za slovenščino kot drugi in tuj jezik FF.
Več informacij na [povezavi](#).

Vpis v tečaje 34 tujih jezikov

Termin: do 16. oktobra 2022
Kraj: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Vabljeni k vpisu na tečaje 34 klasičnih in sodobnih jezikov, ki jih za študente in študentke ter druge udeležence in udeleženke razpisuje Center za izobraževanje FF.
Več informacij na [povezavi](#).

Brezplačni tečaji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023, ponedeljek ob 19.00
Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečaji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 ([po študijskem koledarju za leto 2022/23](#)), in sicer

- med 17. oktobrom in 21. novembrom stara perzijsčina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 5. decembrom in 13. februarjem gotščina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 20. februarjem in 20. marcem hetitsčina (asist. Luka Brenko),
- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj vsaj teden dni pred začetkom tečaja oglasijo predavatelja po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](#) oz. [asist. Luka Brenko](#). Gradivo boste prejeli na tečaju.

Slovanska bralna značka

Termin: 19. oktober–14. december 2022
Kraj: predavalnica 09c Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Čtivo Slovanske bralne značke 2022/23 je e-antologija Človek živi in žival človeku v sodobni slovenski poeziji. Vabljeni, da se ob sredah med 19. in 20. uro udeležite srečanj z avtorji in avtoricami izbora pesmi ter prevajalkami.
Več informacij na [povezavi](#).

Natečaj za promocijski plakat na temo učenja tujih jezikov

Termin: do 20. novembra 2022
Kraj: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Učenci in učenke ter dijaki in dijakinje so do 20. novembra vabljeni k sodelovanju pri natečaju Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko za najbolj izviran plakat, namenjen promociji učenja različnih tujih jezikov. Najbolj izvirne plakate bodo nagradili in v decembru razstavili na fakulteti, interaktivne plakate pa na socialnih omrežjih.
Več informacij na [povezavi](#).

Slavnostna otvoritev študija portugalskega jezika in književnosti

Termin: 4. oktober 2022 ob 13.00
Kraj: dvorana Tria Lorenz Akademije za glasbo UL, Kongresni trg 1, Ljubljana

Opis: Slavnostni dogodek ob otvoritvi študija portugalskega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti UL. Častni pokrovitelj prireditve je predsednik RS Borut Pahor.

Prireditve ob podelitvi nemške književne nagrade

Termin: 13. oktober 2022 ob 18.00
Kraj: Modra soba, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko vabi na prireditve „Wer gewinnt den Deutschen Buchpreis?“ (slov. Kdo bo prejel nemško književno nagrado?). Ekipa bralcev in bralk bo podala pregled nominiranih del, vsi prisotni pa bodo lahko podali mnenje, katero od del bo 17. oktobra prejelo nagrado Združenja nemških založnikov in knjigarnarjev. Nagrada za vsak pravičen glas bo izvod zmagovalnega književnega dela.

Prevajalske delavnice

Termin: 14. oktober 2022 ob 10.30
Kraj: predavalnica 3-Tobačna, Tobačna ulica 5, Ljubljana

Opis: Oddelek za romanske jezike in književnosti v zimskem semestru študijskega leta 2022/23 pod naslovom *Onkraj zvestobe: Blžnji pogled na prevajanje italijanskih literarnih besedil* prireja prevajalske delavnice s Srečkom Fišerjem. Blžnji pogled pomeni, da bo ukvarjanje z besedili pretežno praktično, „empirično“: refleksija bo seveda dobrodošla, saj je nujni del prevajalskega opravila, vendar bo ostajala v bližini dela s konkretnim besedilom in se raje ne bo oddaljevala v smeri teorije. Delovni jezik srečanj bo slovenski, vendar je za aktivno sodelovanje nujni predpogoj tudi dobro znanje italijanskega jezika.
Več informacij na [povezavi](#).

Gostujoči predavanja

Termin: 17. in 21. oktober 2022
Kraj: predavalnica 325 in 6 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Madžarski lektorat Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje v oktobru vabi na predavanja dr. Mónike Dóla, gostujoče predavateljice, profesorice Inštituta za madžarsko jezikoslovje in književnost s Filozofske fakultete na Univerzi v Pécsu.
Več informacij v [vabilu](#).

KOLEDAR PRIREDITEV
November 2022

Predstavitve Interaktivne karte slovenskih narečij

Termin: oktober 2022–maj 2023

Kraj: splet

Opis: V okviru Oddelka za slovenistiko poteka predstavitev Interaktivne karte slovenskih narečij (IKBN) z besedili o stari kmečki hiši. Vabljeni k ogledu na [povezavi](#).

Seminar iz branja rgvedske staroindijske himnike

Termin: oktober 2022–januar 2023, sreda ob 16.20

Kraj: predavalnica 012 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje ob sredah od 16.20 do 18.00 v predavalnici 012 kot vsako leto tudi v zimskem semestru 2022 poteka seminar iz branja rgvedske himnike, ki ga v sklopu dogodkov ob letu jezikov FF ponujamo vsem zainteresiranim. K obisku torej vabljeni vsi, ki vas zanima branje izbranih himn Rgvede v izvirniku z natančnim filološkim in etimološkim komentarjem. Interes za obiskovanje seminarja predhodno sporočite čez e-naslov predavatelja [doc. dr. Luka Repanška](#).

Brezplačni tečaji sodobnih jezikov za študente in študentke UL

Termin: november–december 2022

Kraj: splet

Opis: Karierni centri Univerze v Ljubljani v sodelovanju s Centrom za izobraževanje FF v novembru in decembru prirejajo brezplačne 30-urne tečaje začetne španščine ter osvežitvene italijanščine in nemščine za študente in študentke UL. Vabljeni k prijavi prek portala [POPR](#).

Brezplačni tečaji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023, ponedeljek ob 19.00

Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečaji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 (po [študijskem koledarju za leto 2022/23](#)), in sicer:

- med 17. oktobrom in 21. novembrom stara perzijsčina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 5. decembrom in 13. februarjem gotščina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 20. februarjem in 20. marecem hetitsčina (asist. Luka Brenko),
- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj vsaj teden dni pred začetkom tečaja obglasijo predavateljevo po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](#) oz. [asist. Luka Brenko](#). Gradivo boste prejeli na tečaja.

Slovska bralna značka

Termin: 19. oktober–14. december 2022

Kraj: predavalnica 209c Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Čtivo Slovske bralne značke 2022/23 je antologija Slove živali in živl človeku v sodobni slovski poeziji. Vabljeni, da se ob sredah med 19. in 20. uro udeležite srečanj z avtorji in avtoricami izbora pesmi ter prevajalci in prevajalkami.

Več informacij na [povezavi](#).

Natečaj za promocijski plakat na temo učenja tujih jezikov

Termin: do 20. novembra 2022

Kraj: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Učenci in učenke ter dijaki in dijakinje so do 20. novembra vabljeni k sodelovanju pri natečaju Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko za najbolj izviran plakat, namenjen promociji učenja različnih tujih jezikov. Najbolj izvirne plakate bodo nagradili in v decembru razstavili na fakulteti, interaktivne plakate pa na socialnih omrežjih.

Več informacij na [povezavi](#).

Prevajalske delavnice

Termin: oktober 2022–januar 2023

Kraj: predavalnica 3-Tobačna, Tobačna ulica 5, Ljubljana

Opis: Oddelke za romanske jezike in književnosti v zimskem semestru študijskega leta 2022/23 pod naslovom *Onkraj zvestobe: Blžnji pogled na prevajanje italijanskih literarnih besedil* prireja prevajalske delavnice s Srečkom Fišerjem. Blžnji pogled pomeni, da bo ukvarjanje z besedil pretežno praktično, »empirično«: refleksija bo seveda dobrodošla, saj je nujni del prevajalskega opravila, vendar bo ostajala v blžnji dela s konkretnim besedilom in se raje ne bo oddaljevala v smeri teorije. Delovni jezik srečanj bo slovenski, vendar je za aktivno sodelovanje nujni predpogoj tudi dobro znanje italijanskega jezika.

Več informacij na [povezavi](#).

Lingvistični krožek

Termin: oktober 2022–maj 2023,

ponedeljek ob 18.00

Kraj: predavalnica 325 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Vabljeni na tedenska predavanja v okviru Lingvističnega krožka FF, ki v času študijskega procesa od oktobra do maja potekajo vsak ponedeljek.

Gostujoče predavanje na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko

Termin: 10. november 2022 ob 13.50

Kraj: predavalnica 306 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko bo na temo germanizmov v slovensčini predaval red. prof. dr. Alja Lipavc Oštr z Univerze v Mariboru in Trnavi. Gostujoče predavanje z naslovom „Ne smeš napsati emper, ker se reče ajmer!“ O nektrnih germanizmskih dades v vsodni Sloveniji bo potekalo v nemčini. Vljudo vabljeni.

Predstavitve knjige Glasovi s severa – Antologija švedske književnosti

Termin: 14. november 2022 ob 18.00

Kraj: Atrij ZRC, Novi trg 2, Ljubljana

Opis: Oddelke za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko v sodelovanju s Slovensko-švedskim društvom vabi na predstavitev prevodov več generacij študentk in študentov lektorata švedščine. Antologija vključuje dela klasičnih avtorjev švedske književnosti, kot tudi dela avtorjev mlajše generacije.

Gostujoče predavanje na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko

Termin: 15. november 2022 ob 8.50

Kraj: predavalnica 15 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Vabljeni na gostujoče predavanje Mathewa Gillinga in Isolda van Dorst (Wirtschaftsuniversität Wien) *Exploring myths about Shakespeare's language: New insights from corpus linguistics* na temo korpusnih pristopov k jeziku Williama Shakespeara, s katerim bomo otvorili študentski natečaj v pisanju sodobnih dialogov v shakespearejski angleščini.

FF govori v letu jezikov: Etimologija in Slovenci, akad. prof. dr. Marko Snoj

Termin: 16. november 2022 ob 18.00

Kraj: predavalnica 15 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Prvo javno predavanje v ciklu FF govori v letu jezikov bo izvedel akad. prof. dr. Marko Snoj. Oddelke za primerjalno in splošno jezikoslovje, ISJFR ZRC SAZU. Predavanje z naslovom *Etimologija in Slovenci* se začne z odgovorom na vprašanje, kaj je bila etimologija nekdaj, kaj je danes in kakšne poti vodijo do verjetne ali gotove etimološke razlage. Nadaljuje se z najpomembnejšimi mejniki v razvoju etimološke znanosti, pri katerih smo Slovenci sodelovali v zavijljivem obsegu. Razvoj in stanje etimologije je ilustrirano z razlagami, ki so razumljive tudi nejezikolcem in celo nehumanistom.

41. simpozij Obdobja: Na stičišču svetov: slovenščina kot drugi in tuji jezik

Termin: 16.–18. november 2022

Kraj: Univerza v Ljubljani, Kongresni trg 12, Ljubljana (1. nadstropje)

Opis: Vabimo vas, da se udeležite 41. mednarodnega simpozija Obdobja z naslovno temo *Na stičišču svetov: slovenščina kot drugi in tuji jezik*, ki bo potekal od 16. do 18. novembra 2022 v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Več informacij na [povezavi](#).

FF govori v letu jezikov: Premagovanje jezikovnih preprek v večjezični Evropi s pomočjo jezikovne tehnologije, doc. dr. Anita Srebnik

Termin: 23. november 2022 ob 18.00

Kraj: predavalnica 15 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Eden evropskih temeljev je večjezičnost, ki je vse bolj podpreja mehanizmu, opisanem z besedami nizozemskega jezikoslovca de Swaana: »Več kot je jezikov, več je angleščine.« Na ravni EU sicer v okviru digitalne jezikovne politike potekajo prizadevanja za resnično večjezičnost (ELG, ELDR itd.), s katero bi premagovali jezikovno razdrobljenost in prepreke ter z razvojem jezikovne infrastrukture dosegli enakopravnost med jeziki. Pomemben cilj jezikovnih tehnologij in umetne inteligence je mdr. tudi globoko razumevanje naravnega jezika (Deep Natural Language Understanding), ko naj bi tehnologija »razumela« vsebino in kontekst besedila v naravnem jeziku in se sproti odzivala. To trenutno še ni mogoče, saj je UI še preveč vezana na samo obliko, medtem ko razumevanje jezika ni zmožna. V prihodnosti bo še kako pomembno raziskovanje strojno podprte obdelave jezika in iskanje odgovorov na vprašanja, kako »bere« stroj v primerjavi s človekom, npr. pri avtomatskem prevajanju besedil.

Cikel javnih predavanj

FF govori v letu jezikov

*S*erija javnih predavanj na temo jezika in jezikoslovja je bilo logično nadaljevanje ciklusa dvanajstih javnih predavanj *Govori FF*, ki je bil 2019 organiziran ob praznovanju stote obletnice Filozofske fakultete, le da je bil tokratni tematsko omejen v skladu s konceptom *Leta jezikov*. Predstavilo se je trinajst predavateljev in predavateljic Filozofske fakultete z nastopi s področja indoevropskega primerjalnega jezikoslovja, hetitologije, etimologije, dialektologije (narečjeslovja) slovenščine, zgodovine slovenskega jezika, zgodovine jezika, jezikoslovja v antiki, filozofije jezika, pragmatike, psiholingvistike, forenzične lingvistike, jezikovnega usvajanja in učenja jezikov, jezikovnih tehnologij, prevajanja, prevodoslovja in grafematike. Predavanja so bila posneta in so na voljo na fakultetnem kanalu platforme Youtube pod seznamom *Leto jezikov FF*.

Seznam predavanj s sežetimi opisi

1. *Etimologija in Slovenci*

akad. prof. dr. Marko Snoj, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

Predavanje se je začelo z odgovorom na vprašanje, kaj je bila etimologija nekdanj, kaj je danes in kakšne poti vodijo do verjetne ali gotove etimološke razlage. Nadaljevalo se je z najpomembnejšimi mejniki v razvoju etimološke znanosti, pri katerih smo Slovenci sodelovali v zavidljivem obsegu, zaključilo pa s prikazom etimološke metode na izboru prodornejših predavateljevih etimoloških osvetlitev oz. rešitev, ki so bile dognane v zadnjem času.

<https://www.youtube.com/watch?v=jYX8iMXr0Ek&t=1s>

2. Premagovanje jezikovnih preprek v večjezični Evropi s pomočjo jezikovne tehnologije

doc. dr. Anita Srebnik, Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko

Eden evropskih temeljev je večjezičnost, ki je vse bolj podrejena mehanizmu, opisanim z besedami nizozemskega jezikoslovca de Swaana: »Več kot je jezikov, več je angleščine.« Na ravni EU sicer v okviru digitalne jezikovne politike potekajo prizadevanja za resnično večjezičnost (ELG, ELRC itd.), s katero bi premagovali jezikovno razdrobljenost in prepreke ter z razvojem jezikovne infrastrukture dosegli enakopravnost med jeziki. Pomemben cilj jezikovnih tehnologij in umetne inteligence je med drugim tudi globoko razumevanje naravnega jezika (Deep Natural Language Understanding), ko naj bi tehnologija »razumela« vsebino in kontekst besedila v naravnem jeziku ter se sprotno odzivala. To trenutno še ni mogoče, saj je umetna inteligenca še preveč vezana na samo obliko, medtem ko razumevanja jezika ni zmožna. V prihodnosti bo torej še kako pomembno raziskovanje strojno podprte obdelave jezika in iskanje odgovorov na vprašanja, kako »bere« stroj v primerjavi s človekom, npr. pri avtomatskem prevajanju besedil.

<https://www.youtube.com/watch?v=R1vGDgz-vh4>

3. Jezik in resničnost skozi prizmo kulturnih pogojenosti: Razmerje med koncepti in objekti pri Adornu in Gongsun Longu

prof. dr. Jana S. Rošker, Oddelek za azijske študije

Predavanje je osvetlilo pomen jezika z vidika metodologije transkulturnih študij. Posvetilo se je vprašanju o tem, na kakšen način ljudje konceptualiziramo in izražamo resničnost. Pri tem se je predavanje dotaknilo razmerja med univerzalnostjo človeškega bitja in njegovega spoznavnega aparata na eni ter partikularnostjo kulturne pogojenosti konceptov in kategorij na drugi strani. Na tej osnovi je predavateljica predstavila vlogo kulturno pogojenih referenčnih okvirov in pomen diskurzivnega prevajanja v procesih prenašanja pomenov iz enega socio-kulturnega območja v drugo. V

nadaljevanju je izpostavila osrednje probleme, s katerimi se soočajo raziskovalke in raziskovalci sodobne teorije primerjalne filozofije; predstavila je novo, post-primerjalno metodo transkulturne filozofske sublacije in jo demonstrirala na konkretnem primeru kontrastne analize razumevanja razmerja med koncepti in objekti v teoriji kitajskega logika Gongsun Longa na eni in nemškega filozofa Theodorja W. Adorna na drugi strani. Na tem konkretnem primeru je predavanje po eni strani prikazalo delovanje metode transkulturne sublacije, po drugi pa izpostavilo, na kakšen način nas lahko vzajemna komplementarnost teorij, ki so zakoreninjene v različnih kulturno pogojenih referenčnih okvirih, privede do novih spoznanj, idej, ali hipotez.

<https://www.youtube.com/watch?v=x3YNrQVmQhs>

4. Jezikoslovje, pragmatika, prevajanje na primeru francoskega literarnega prevoda v slovenščino

prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar, Oddelek za prevajalstvo

Jezikoslovje kot znanstvena disciplina je v različnih obdobjih izkazovalo različne poudarke, predavanje pa se je osredotočilo na prehod s strukturalnega modela na funkcijskega in predstavilo funkcijsko jezikovno teorijo z vidika skladnje in semantike ter se navezalo na pragmatiko kot vedo, ki jezikovni izraz povezuje s kontekstom. Zanimivi pojmi, s katerimi pragmatika obogati jezikoslovje, so presupozicija, implikatura in topos: ti igrajo pomembno vlogo pri prevajanju, saj marsikdaj določijo tok argumentacije, ki v ciljnem jeziku ne bo nujno enak kot v izvornem. V luči pragmatične analize je bilo v predavanju predstavljenih več kontekstualno vezanih primerov izvirnikov in prevodov, kjer v ciljnem jeziku prevajalec postopa z rabo eksplicitacije kot ene od prevodnih univerzalij. Na primeri iz prevodov avtorjev Sylvaina Tessona, Amina Maaloufa, Patricka Modianoja, Delphine de Vigan in neliterarnih besedil so bili predstavljeni ustrezni in manj ustrezni pristopi ter pomoč, ki jo pri trenju prevajalskih orehov lahko nudijo jezikoslovne teorije.

<https://www.youtube.com/watch?v=h-y7GBY7wKs>

5. Jezik in možgani

doc. dr. Anka Slana Ozimič, Oddelek za psihologijo

Jezikovne sposobnosti so najbolj osupljive sposobnosti človeškega uma. So v središču tega, kar pomeni biti človek. Omogočajo nam hitro in učinkovito izražanje misli in čustev ter neskončno možnosti generiranja novih idej iz »starih« elementov. Iz teh razlogov je jezik pomembna in hkrati zahtevna tema raziskovanja v nevroznosti. Predavanje je poskušalo odgovoriti na vprašanje, kako možgani podpirajo razumevanje in produkcijo govora, branje in pisanje, kako podpirajo pridobivanje jezika že zelo zgodaj v razvoju, kako so videti možgani oseb, ki govorijo več jezikov, in kako možgani omogočajo razumevanje znakovnega jezika ter branja Braillove pisave.

<https://www.youtube.com/watch?v=UBtHsCURTdk>

6. *Analiza besedil v forenzičnih preiskavah*

izr. prof. dr. Ana Zwitter Vitez, Oddelek za romanske jezike in književnosti

V sodnih postopkih se pogosto izkaže, da jezik ni le sredstvo za sporazumevanje, ampak tudi sredstvo, s katerim ljudje zavestno ali nezavedno povzročamo različne nesporazume. Na sodiščih se pojavljajo pogodbe, oporoke ali poslovilna pisma dvomljivega izvora, v javnosti pa odmevajo primeri plagiatorstva in grozilnih pisem. V takšnih primerih je mogoče uporabiti analitične postopke, ki omogočajo ugotavljanje avtorstva in profiliranje avtorjev besedil. V predavanju so bile predstavljene metode, potenciali in omejitve raziskav s področja forenzične analize besedil.

<https://www.youtube.com/watch?v=6TKYf9Kn3Gk>

7. Očrt etimološke stroke v antiki

izr. prof. dr. Matej Hriberšek, Oddelek za klasično filologijo

Začetki ukvarjanja z etimologijo, ki jo je grški slovničar Dionizij Tračan (ok. 170–90) opredelil kot enega od šestih sestavnih delov slovnice, segajo nazaj vse do Homerjevih in Heziodovih pesnitev, v katerih najdemo prve preproste razlage imen grških bogov, polbogov in junakov; nekaj zanimivih etimoloških utrinkov najdemo celo v delih antičnih dramatikov. Z raziskavami pravilne rabe in pomenov besed so se ukvarjali sofisti, v svojih razmišljanjih in razpravah so se z etimološkimi vprašanji ukvarjali filozofi, npr. Heraklit in Demokrit, še zlasti pa Platon (dialog Kratil) in za njim Aristotel. Prav posebno pozornost pa so etimološkim raziskavam namenjali učenjaki stoiške filozofske šole. Že v antiki najdemo tudi prva strokovna dela in razprave o etimologiji, pa tudi prve etimološke slovarje (npr. Apolodor iz Aten, Demetrij iz Adramitiona, Filon Aleksandrijski, Orion iz Teb, Metodij idr.).

<https://www.youtube.com/watch?v=M1Uf8x1JkEQ>

8. Hetitsčina – starosta indoevropskih jezikov brez ženskega in moškega slovničnega spola

prof. dr. Metka Furlan, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

Predstavljene so bile jezikovne značilnosti hetitsčine, naj-starejšega izpričanega indoevropskega jezika z neprekinjeno pisno tradicijo med 17. in 13. stoletjem pred našim štetjem, ki se uvršča v anatolsko skupino indoevropskih jezikov. Izpostavljena je bila pomembna vloga hetitsčine pri prenovi rekonstrukcije indoevropskega prajezika, ki je bila narejena na podlagi drugih starih in starejših indoevropskih jezikov, še preden je bila hetitsčina prepoznana kot jezik indoevropske jezikovne družine. Njen sistem binarnega slovničnega spola s splošnim in srednjim spolom, ki ga izkazujejo tudi vsi drugi jeziki anatolske skupine, pa dodatno utrjuje razlago, da sta nastanek ženskega spola in tudi moškega sekundarni in pozni slovnični kategoriji praindoevropščine.

https://www.youtube.com/watch?v=Yv_SWjJehCs

9. Izmerjeni jezik

doc. dr. Ina Ferbežar, Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Oddelek za slovenistiko

Kaj je (jezikovno) znanje? Ali ga je mogoče izmeriti? Kdo je odgovoren zanj? Kaj imajo skupnega tehtnica, termometer, ravnilo – in Pepelkin čveljček? Ali je »meter« lahko elastičen? Kaj je koncept ravno-že/še-sprejemljivega govorca? Kaj je jezikovno prepletanje? Kaj ima vse to s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom? In ali se je o tem sploh smiselno spraševati?

https://www.youtube.com/watch?v=vwD_GH8E86E

10. O slovenskih narečjih: ob 70. obletnici smrti akad. prof. dr. Frana Ramovša

prof. dr. Vera Smole, Oddelek za slovenistiko

Slovenska narečja so tista jezikovna različica, za katero na eni strani vlada prepričanje, da izginevajo, po drugi strani pa so vse bolj prisotna v medijih, literaturi, kulturi ... V predavanju je bila predstavljena zgodovina njihovega nastanka, zunajjezikovni vzroki za njihovo raznolikost, poskusi klasifikacij do prve znanstvene in naprej ter problematika današnje (ne)prestiznosti narečij v različnih pokrajinah.

<https://www.youtube.com/watch?v=26FK6k4XTjw>

11. Vzhodnoazijske pisave od želvjih oklepov do mobilnih naprav

prof. dr. Mateja Petrovčič, **doc. dr. Kristina Hmeljak Sangawa**, **doc. dr. Hyeonsook Ryu** in **Klaudija Lukman**, Oddelek za azijske študije

Predavanje je predstavilo nastanek, razvoj in ustroj kitajske pisave ter kompleksne mehanizme, s katerimi se je kitajska pisava uporabila oz. prirejala za zapis drugih, povsem drugačnih vzhodnoazijskih jezikov, kot sta korejščina in japonsščina. Iz teh sistemov

izhajajo izredno zanimivi izzivi, s katerimi so se srečevali pisarji in slovaropisci, ki so poskušali tisoče pismenk urediti na čim bolj sistematičen in pregleden način. Problematika velike količine pismenk je zopet postala aktualna v času telegrafije in nato v informacijski dobi, ko sta bili potrebni kar dve desetletji raziskav, da so informacijsko-komunikacijske tehnologije zmogle začeti uspešno podpirati tudi vzhodnoazijske pisave in jezike.

https://www.youtube.com/watch?v=NJl_y_eKam8

12. Zakaj je jezik heiligenkreuških števnikov zgodnja slovenščina?

prof. dr. Matej Šekli, Oddelek za slavistiko

V Heiligenkreuški rokopis (Heiligenkreuz OCist., Cod. 250), ki je nastal v cistercijanskem samostanu Heiligenkreuz v Dunajskem gozdu v 12. stoletju, so bili v času nastanka rokopisa kot kustode (oznake zaporedja lege listov v besedilu) z besedo vpisani števniki od 1 do 10, ki so nedvomno slovanskega izvora. Avtorja prve objave in prve jezikoslovne interpretacije teh števnikov, poljska

jezikoslovca Tadeusz Lewaszkiewicz in Wiesław Wydra v svojem članku (*Rocznik Slawistyczny*, 2021) zapišeta, da natančna genealoška določitev zapisanega slovanskega jezika ni možna (na osnovi nekaterih jezikovnih lastnosti števnikov se sicer bolj nagibata k mnenju, da gre za jezik slovenskega prostora, ne izključujeta pa, da je njihova jezikovna osnova lahko tudi poljska). Ta njuna izjava je vsekakor velik izziv za (zgodovinsko)primerjalno jezikoslovje slovanskih jezikov, saj primerjalno jezikoslovje – če jezikovno gradivo to dopušča – namreč s svojo eksaktno metodologijo omogoča prav to, natančno genealoško jezikovno določitev poljubnega jezikovnega sistema.

https://www.youtube.com/watch?v=47cy_o7K7pg

13. *Literarno prevajanje kot etična gesta*

izr. prof. dr. Primož Vitez, Oddelek za romanske jezike in književnosti

Prevajanje je jezikovna dejavnost, pri kateri stopa človek v dejaven stik z jezikovno tvorbo, ki jo je pred njim že izoblikoval nekdo drugi. Obstajajo izvirna besedila, ki so prevajalcu nedostopna zaradi specifične zlitosti zvočnih in semantičnih struktur. To je temeljna značilnost poetičnih besedil, v katerih forme niti zasilno ni mogoče ločiti od vsebine. Prevajalec mora kot poglobljen bralec to dejstvo jasno uzavestiti. Včasih je zavrnitev prevajalskega posega odgovorno dejanje. Odgovorna jezikovna drža proizvede in usmerja kritičen pogled, s katerim prevajalec motri (tuje) izvirno besedilo in (svoje) avtorsko izvajanje. Kritičen pogled je odgovor na krizo: avtor jezikovne intervencije naj bi prepoznaval morebitne pomanjkljivosti v svoji izrazni zmožnosti in te vrzeli skušal premoščati z nabiranjem in obdelavo jezikovnih izkušenj. Prevajalsko krizo lahko krepijo tudi šibke točke ali pa nedosežne kvalitete izvirnika. Kriza je polje spopada. Kritičen pogled v sebi obenem nosi kriterij: prevajalec mora dosledno vztrajati pri čim izčrpnem, čim bolj celostni analizi izvirnega teksta v kontekstu in se držati tistih prvin lastne jezikovne občutljivosti, ki mu omogočajo efektivno bralsko analizo in

prevajalsko strategijo. Kriterij je merilo – merilo koherence, celostne zaokroženosti, prepoznane v izvornem besedilu in oblikovane v prevodu. Kritičen pogled je izmera možnosti, merilo, po katerem prevajalec odloča o usodi teksta. Kriterij je polje ustvarjalne politike.

<https://www.youtube.com/watch?v=PjIUd5Vn58w>

Serija predavanj *FF govori v letu jezikov* je člane Oddelka za filozofijo spodbudila k organizaciji lastnega cikla osmih predavanj pod naslovom *Filozofija in jezik*, ki so se zvrstila v letnem semestru 2022/23 in se zaključila z doktorskim seminarjem. Predavali so doc. dr. Borut Cerkovnik: *Wittgensteinova filozofija jezika I: Logično-filozofski traktat*, doc. dr. Nina Petek: *Gostobesedne tišine: Bhartharijeva filozofija jezika*, prof. dr. Borut Ošljaj: *Antropologija jezika*, doc. dr. Blaž Zabel: *Filologija in njen pomen za humanistiko v post-globalnem času*, prof. dr. Eva D. Bahovec: *Benvenistova teorija izjavljanja in Foucaultova filozofija jezika*, doc. dr. Borut Cerkovnik: *Wittgensteinova filozofija jezika II: Philosophische Untersuchungen*, prof. dr. Franc Zore: *Filozofski, pesniški in mitični jezik v antiki* in prof. dr. Dean Komel: *Jezik in govor v Biti in času*.

KOLEDAR PRIREDITEV

December 2022

Prevajalske delavnice

Termin: oktober 2022–januar 2023
Kraj: predavalnica 3–Tobačna,
Tobačna ulica 5, Ljubljana

Opis: Oddelek za romanske jezike in književnosti v zimskem semestru študijskega leta 2022/23 pod naslovom *Onbraj zvestobe: Blitzihi pogled na prevajanje italijanskih literarnih besedil* prireja prevajalske delavnice s Srečkom Fišerjem. Blitzihi pogled pomeni, da bo ukvarjanje z besedili pretežno praktično, »empirično«: refleksija bo seveda dobrodošla, saj je nujen del prevajalskega opravila, vendar bo ostajala v bližini dela s konkretnim besedilom in se raje ne bo oddaljevala v smeri teorije. Delovni jezik srečanj bo slovenski, vendar je za aktivno sodelovanje nujni predpogoj tudi dobro znanje italijanskega jezika.

Več informacij na [povezavi](#).

Seminar iz branja rgvedske staroindijske himnike

Termin: oktober 2022–januar 2023,
sreda ob 16.20
Kraj: predavalnica 012 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddeka za primerjalno in splošno jezikoslovje ob sredah od 16.20 do 18.00 v predavalnici 012 kot vsako leto tudi v zimskem semestru 2022 poteka seminar iz branja rgvedske himnike, ki ga v sklopu dogodkov ob Letu jezikov FF ponujamo vsem zainteresiranim. K obisku torej vabljeni vsi, ki vas zanima branje izbranih himn Rgvede v izvirniku z natančnim filološkim in etimološkim komentarjem. Interes za obiskovanje seminarja predhodno sporočite na e-naslov predavatelja [doc. dr. Luka Repanšek](#).

Lingvistični krožek

Termin: oktober 2022–maj 2023,
ponedeljek ob 18.00
Kraj: predavalnica 23 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Vabljeni na tedenska predavanja v okviru Lingvističnega krožka FF, ki v času študijskega procesa od oktobra do maja potekajo vsak ponedeljek.

Predstavitev Interaktivne karte slovenskih narečij

Termin: oktober 2022–maj 2023
Kraj: spleť

Opis: V okviru Oddeka za slovenistiko poteka predstavitev Interaktivne karte slovenskih narečij (IKBN) z besedili o stari kmečki hiši.

Več informacij na [povezavi](#).

Brezplačni tečajji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023,
ponedeljek ob 19.00
Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddeka za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečajji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 (po študijskem koledarju za leto 2022/23), in sicer

- med 5. decembrom in 13. februarjem gotščina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 20. februarjem in 20. marecem hetitsčina (asist. Luka Brenko),
- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj se vsaj teden dni pred začetkom tečajja oglasijo predavateljem po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](#) oz. [asist. Luka Brenko](#). Gradivo boste prejeli na tečajja.

Slovanska bralna značka

Termin: 19. oktober–14. december 2022
Kraj: predavalnica 209c Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu

Opis: Čtivo Slovanse bralne značke 2022/23 je e-katalogizacija človek živali in žival človeku v sodobni slovanski poeziji. Vabljeni, da se ob sredah med 19. in 20. uro udeležite srečanj z avtorji in avtoricami izbora pesmi ter prevajalki in prevajalkami.

Več informacij na [povezavi](#).

Študentski natečaj za dialoge v Shakespearjevi angleščini

Termin: november 2022–januar 2023
Kraj: Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Oddelek za anglistiko in amerikanistiko razpisuje Študentski natečaj za pisanje dialogov v Shakespearjevi angleščini.

Več informacij na [povezavi](#).

Bralne in ustvarjalne delavnice Sedem pravilničnih dni

Termin: 28. november–2. december 2022
Kraj: Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Med 28. novembrom in 2. decembrom na Oddeku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko pripravljamo bralne in ustvarjalne urice za vršeske otroke. Dogodek izvajajo študentke pedagoškega študija Nemščina, ki so izbrale sedem pravljic, s katerimi bodo otroke popeljele na Nizozemsko, v Švico, Veliko Britanijo, Nemčijo, Avstrijo, na Švedsko in Norveško. Pod mentorskim vodstvom doc. dr. Andreje Retelj so študentke osnovala učna gradiva za pravljice: Deset porednih mačk nizozemske avtorice Menje van Heulen, Mesto cvetja švicarske avtorice Eveline Hasler, Zgodba o kitu angleške avtorice Karen Swann. Kako se je pogumni očka nehal bati tujeve nemškega avtorja Rafika Schamija, »Majhno težavo imam,« je rekel medved avstrijskega avtorja Heinza Janišca, Če se bo dan končal švedske avtorice Lise Hyder in Dajmo, Inel, ki jo je napisal norveški pisatelj Tore Renberg.

Svetovni dnevi slovenske literature

Termin: 28. november–5. december 2022
Kraj: 40 univerz po svetu

Opis: Od 28. novembra do 5. decembra 2022 bodo na številnih, 40 univerzah po svetu potekali Svetovni dnevi slovenske literature, v okviru katerih bomo univerzitetni in širši javnosti na slovenistikah po svetu predstavili zbirko stopenjskih belih Slovenščina po korakih. Knjižice z zgodbami Martin Krpan, Desetnica, Povodni mož, Lepa Vida, Kralj Matjaž, Erazem Predjamski in Veronika Deseniška predstavljajo znane slovenske junake in junakinje. Nekateri izmed njih so bili tudi zgodovinske osebnosti, vse našteje zgodbe pa so zelo pogosto ubesedene v raznovrstnih literarnih delih, npr. prve pesmi o Kralju Matjažu se pojavljajo že v 16. stoletju.

Več informacij na [povezavi](#).

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

FF govori v letu jezikov: Jezik in resničnost skozi prizmo kulturnih pogojenosti: Razmerje med koncepti in objekti pri Adornu in Gongsun Longu, prof. dr. Jana S. Rošker

Termin: 7. december 2022 ob 18.00
Kraj: predavalnica 15 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje bo osvetlilo pomen jezika z vidika metodologije transkulturnih študij. Posvetil se boomo vprašanju o tem, na kakšen način ljudje konceptualiziramo in izražamo resničnost. Pri tem se bomo dotaknili razmerja med univerzalnostjo človeškega bitja in njegovega spoznavnega aparata na eni ter partikularnostjo kulturne pogojenosti konceptov in kategorij na drugi strani. Na tej osnovi bo predavateljica predstavila vlogo kulturno pogojenih referenčnih okvirkov in pomen diskurzivnega prevajanja v procesih prenašanja pomenov iz enega socialnega kulturnega območja v drugo. V nadaljevanju bo izpostavila osrednje probleme, s katerimi se soočajo raziskovalke in raziskovalci sodobne teorije primerjalne filozofije; predstavila bo novo, post-primerjalno metodo transkulturne filozofske sublacije in jo demonstrirala na konkretnem primeru kontrastne analize razumevanja razmerja med koncepti in objekti v teoriji kitajskega logika Gongsun Longa na eni in nemškega filozofa Theodorja W. Adorna na drugi strani. Na tem konkretnem primeru bo predavanje po eni strani prikazalo delovanje metode transkulturne sublacije, po drugi pa bo izpostavilo, na kakšen način nas lahko vzajemna komplementarnost teorij, ki so zakoreninjene v različnih kulturno pogojenih referenčnih okvirkih, privede do novih spoznanj, idej, ali hipotez.

FF govori v letu jezikov: Jezikoslovje, pragmatika, prevajanje na primeru francoskega literarnega prevoda v slovenščino, prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar

Termin: 15. december 2022 ob 18.00
Kraj: predavalnica 18 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Jezikoslovje kot znanstvena disciplina je v različnih obdobjih izkazovalo različne podobne, mi pa se bomo osredotočili na prehod s strukturalnega modela na funkcijskega in bomo predstavili funkcijsko jezikovno teorijo z vidika skladnje in semantike ter se navežali na pragmatiko kot vedo, ki jezikovni izraz povezuje s kontekstom. Zanimivi pojmi, s katerimi pragmatika obogati jezikoslovje, so presupozicija, implikatura in topos: ti igrajo pomembno vlogo pri prevajanju, saj marsikdaj določijo tok argumentacije, ki v ciljnem jeziku ne bo nujno enak kot v izvornem. V luči pragmatične analize predstavimo več kontekstualno vezanih primerov izvirnikov in prevodov, kjer v ciljnem jeziku prevajalec postopa z rabo eksplikativne kot ene od prevodnih univerzalij. Na primeri iz prevodov avtorjev Sylvaina Tessona, Aminia Maaloufa, Patricija Modianoja, Delphine de Vigan in neliterarnih besedil predstavimo ustrojne in manj ustrezne pristope ter pomoč, ki jo pri trenju prevajalskih orehov lahko nudijo jezikoslovne teorije.

KOLEDAR PRIREDITEV

Januar 2023

Prevajalske delavnice

Termin: oktober 2022–januar 2023

Kraj: predavalnica 3-Tobačna,
Tobačna ulica 5, Ljubljana

Opis: Oddelek za romanske jezike in književnost v zimskem semestru študijskega leta 2022/23 pod naslovom *Onkraj zvestobe. Blžnji pogled na prevajanje italijanskih literarnih besedil* spreja prevajalske delavnice s Srečkom Fišerjem. Blžnji pogled pomeni, da bo ukvarjanje z besedili pretežno praktično, »empirično«: refleksija bo seveda dobrodošla, saj je njeni del prevajalskega opravila, vendar bo ostajala v bližini dela s konkretnim besedilom in se raje ne bo oddaljevala v smeri teorije. Delovni jezik srečanj bo slovenski, vendar je za aktivno sodelovanje nujni predpogoj tudi dobro znanje italijanskega jezika.

Več informacij na [povezavi](#).

Seminar iz branja rgvedske staroindijske himnike

Termin: oktober 2022–januar 2023,
sreda ob 16.20

Kraj: predavalnica 012 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddeleka za primerjalno in splošno jezikoslovje ob sredah od 16.20 do 18.00 v predavalnici 012 kot vsako leto tudi v zimskem semestru 2022 poteka seminar iz branja rgvedske himnike, ki ga v sklopu dogodkov ob Letu jezikov FF ponujamo vsem zainteresiranim. K obisku torej vabljeni vsi, ki vas zanima branje izbranih himn Rgvede v izvirniku z natančnim filološkim in etimološkim komentarjem. Interes za obiskovanje seminarja predhodno sporočite na e-naslov predavatelja [doc. dr. Luka Repanšek](#).

Lingvistični krožek

Termin: oktober 2022–maj 2023,
ponedeljek ob 18.00

Kraj: predavalnica 325 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Vabljeni na tedenska predavanja v okviru Lingvističnega krožka FF, ki v času študijskega procesa od oktobra do maja potekajo vsak ponedeljek.

Predstavitve Interaktivne karte slovenskih narečij

Termin: oktober 2022–maj 2023

Kraj: splet

Opis: V okviru Oddeleka za slovenistiko poteka predstavitve Interaktivne karte slovenskih narečij (IKBN) z besedili o stari kmečki hiši.

Več informacij na [povezavi](#).

Brezplačni tečaji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023,
ponedeljek ob 19.00

Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddeleka za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečaji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 (po [študijskem koledarju za leto 2022/23](#)), in sicer

- med 5. decembrom in 13. februarjem, gotščina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 20. februarjem in 20. marcem hetitsčina (asist. Luka Brenko),
- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj se vsaj teden dni pred začetkom tečaja oglasijo predavateljem po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](#) oz. [asist. Luka Brenko](#).

Gradivo boste prejeli na tečaji.

Študentski natečaj za dialoge v Shakespearjevi angleščini

Termin: november 2022–januar 2023

Kraj: Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Oddelek za anglistiko in amerikanistiko razpisuje Študentski natečaj za pisanje dialogov v Shakespearjevi angleščini.

Več informacij na [povezavi](#).

Spletna objava knjižice Indoevropski jeziki po kapljicah

Kraj: splet

Opis: Drobna knjižica z naslovom *Indoevropski jeziki po kapljicah*, pripravljena na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje v sodelovanju s Katedro za primerjalno slovansko jezikoslovje in staro cerkveno slovansčino, v petnajstih kratkih poglavjih sežeto predstavlja indoevropski prajezik in vseh trinajst vej oz. skupin indoevropskih jezikov (anatoliščina, toharščina, indoirijsčina, iranščina, grščina, frigijsčina, armenščina, albanščina, germanščina, keltsčina, italščina, slovansčina in baltsčina) ter fragmentarno izpričane oz. onomastične indoevropske jezike.

Vabljeni k ogledu na [povezavi](#).

FF govori v letu jezikov:

O slovenskih narečjih: ob 70.

obletnici smrti akad. prof. dr.

Fra Ramovša, prof. dr. Vera Smole

Termin: 11. januar 2023 ob 18.00

Kraj: predavalnica 15 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Slovenska narečja so tista jezikovna različica, za katero na eni strani vlada prepričanje, da izginjevaljo, po drugi strani pa so vse bolj prisotna v medijih, literaturi, kulturi ... V predavanju se bomo sprehodili skozi zgodovino njihovega nastanka, se spomnili zunajjezikovnih vzrokov za njihovo raznolikost, poskusov klasifikacij do prve znanstvene in naprej, spregovorili o njihovi današnji (ne)prestiznosti v različnih pokrajinah, spoznali možnosti poslušanja posnetkov na spletu, kakšnega tudi poslušali in skupaj ugotavljali njegovo narečno poreklo ter najbolj prepoznavne značilnosti.

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

KOLENDAR PRIREDITEV

Februar 2023

Lingvistični krožek

Termin: oktober 2022–maj 2023,
ponedeljek ob 18.00
Kraj: predavalnica 325 Filozofske
fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Vabljeni na tedenska predavanja v okviru Lingvističnega krožka FF, ki v času študijskega procesa od oktobra do maja potekajo vsak ponedeljek.

Predstavitve Interaktivne karte slovenskih narečij

Termin: oktober 2022–maj 2023
Kraj: spleť

Opis: V okviru Oddelka za slovenistiko poteka predstavitve Interaktivne karte slovenskih narečij (IKBN) z besedili o starih kmečkih hiši.

Več informacij na [povezavi](#).

Brezplačni tečaji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023,
ponedeljek ob 19.00
Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečaji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 (po [študijskem kalendarju za leto 2022/23](#)), in sicer

- med 5. decembrom in 13. februarjem gotiščina (doc. dr. Luka Repanšek),
- med 20. februarjem in 20. marcem hetitsiščina (asist. Luka Brenko),
- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj se vsaj teden dni pred začetkom tečaja oglasijo predavateljema po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](#) oz. [asist. Luka Brenko](#). Gradivo boste prejeli na tečaju.

Razstava Fran Ramovš (1890–1952): ob 70. obletnici smrti

Termin: 7. februar–9. marec 2023
Kraj: Knjižnica Brežice, Trg Jožeta Toporišiča 1, Brežice

Opis: V Knjižnici Brežice bo postavljena razstava pripravljena že za Ramovšev teden in postavljena v avli Filozofske fakultete od 20. 9. do 14. 10. 2022. Brežice so rojstna občina našega pokojnega profesorja, akad. dr. Jožeta Toporišiča, ki je uredil drugo knjigo Ramovševih zbranih del. Razstava je bila pripravljena v sodelovanju z Inštitutom za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Vsebinski avtorici sta prof. dr. Vera Smole (FF) in dr. Karmen Kenda-Jež (ZRC SAZU). Pri zbiranju gradiva za vitrine so sodelovale knjižničarke Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko, razstavo pa postavili Andreja Puc in Anka Polajnar, pri plakatnem gradivu pa je bila v veliko pomoč inštitutska knjižničarka Alenka Porenta. Razstava o Franu Ramovšu je dvodelna: na plakatih in v vitrinah. V petih vitrinah se nahaja izbor predvsem knjižnega oziroma časopisnega in revijskega gradiva: prvi literarni poskusi in prva zanj pomembna znanstvena revija in prvi vitrini, glavna njegovega uredniškega dela v drugi, temeljna dela s področja zgodovinske slovnice in dialektologije v tretji, pravopisi, njegovo zbrano delo in izsek iz Vprašalnice za načrtovani SLA v četrti ter njemu posvečeni zborniki in revije, vključno z delom objavljenih korespondenc v peti vitrini. Ta del bo na razstavi v Brežicah nekoliko okrnjen. Na dvanajstih panojih je prikazan predvsem izbor gradiva iz njegove osebne zapuščine, ki jo hrani Biblioteka SAZU. Pregled in širši izbor je opravila dr. Karmen Kenda-Jež. Na njih je predstavljeno življenje in delo Frana Ramovša skozi različne dokumente in slike (nekaj teh je vzeti tudi s spleta), in sicer prvih sedem panojev s podnaslovom Mejniki kronološko, zadnjih pet panojev bolj tematsko. Z njimi smo Frana Ramovša želeli prikazati v času in prostoru tudi za širšo javnost. Plakate je zelo lično oblikoval Žiga Valetič.

Svetovni dan grškega jezika na Oddelku za klasično filologijo

Termin: 9. februar 2023

Opis: Oddelke za klasično filologijo Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana
Opis: Na oddelku za klasično filologijo ob svetovnem dnevu grškega jezika pripravljajo delavnice, posvečene stari in novi grščini. Za več informacij naj se zainteresirani obrnejo na [prof. dr. Jernejo Kavčič](#).

FF govori v letu jezikov: Jezik in možgani, doc. dr. Anka Slana Ozimič

Termin: 23. februar 2023 ob 18.00

Kraj: predavalnica 2 Filozofske fakultete,
Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Jezikovne sposobnosti so najbolj osupljive sposobnosti človeškega uma. So v središču tega, kar pomeni biti človek. Omogočajo nam hitro in učinkovito izražanje misli in čustev ter neskončno možnosti generiranja novih idej iz "starih" elementov. Iz teh razlogov je jezik pomembna in hkrati zahtevna tema raziskovanja v nevroznanosti. V predavanju bomo poskušali odgovoriti na vprašanje, kako možgani podpirajo razumevanje in produkcijo govora, branje in pisanje. Vprašali se bomo tudi, kako podpirajo pridobivanje jezika že zelo zgodaj v razvoju, kako so videti možgani oseb, ki govorijo več jezikov, in kako možgani omogočajo razumevanje znakovnega jezika ter branja Braillove pisave.

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Zvočna knjižnica Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

*I*zmed dejavnosti, ki so se zvrstile v *Letu jezikov*, bo najtrajnejši pečat zagotovo pustila *Zvočna knjižnica Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani*. Ta namreč na enem mestu združuje posnetke vseh jezikov, tako sodobnih kot starih, indoevropskih in neindoevropskih, ki se poučujejo in preučujejo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani – vodilni izobraževalni in znanstvenoraziskovalni ustanovi na Slovenskem na področju poučevanja jezikov in njihovega jezikoslovnega preučevanja, ki po svojih kompetencah in rezultatih na tem področju krepko prednjači tudi v širšem, vseevropskem prostoru.

Osnovno vodilo pri izboru jezikov za knjižnico je bilo, da knjižnica odseva trenutne jezikovne kompetence fakultete, tako da je v knjižnici v zvočni podobi, za znakovni jezik pa v obliki videoposnetka, predstavljen celotni nabor jezikov (in njihovih različic), ki se trenutno poučujejo in večina tudi znanstveno preučujejo, najsi bo v okviru samostojnega študijskega programa oziroma v obliki lektoratov ali v sklopu tečajev v organizaciji Centra za izobraževanje (CIFF).

Zbirka vsebuje 81 posnetkov, kar vključuje 55 različnih jezikov ter tiste njihove geolekte (zemljepisne različice) in kronolekte (časovne različice), ki so sestavni del kurikula posameznih študijskih programov – številka tako naraste do 77, dodatni štirje posnetki pa so namenjeni nadaljnjima zgledoma za gotščino in staro angleščino ter dodatnima besediloma za slovenščino 17. stoletja in slovenščino 19. stoletja. Večinski delež jezikov v avdio-teki odpade na Katedro za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje (19), ki – z izjemo latinščine in stare grščine (Oddelek za klasično filologijo) ter stare cerkvene slovanščine (Oddelek za slavistiko) – med drugim skrbi tudi za vse ostale stare indoevropske jezike, ki se na fakulteti poučujejo in preučujejo, ter na Oddelek za slavistiko (15 jezikov).

Posnetki vsebujejo po eno izbrano literarno besedilo oz. odlomek takega besedila (le izjemoma več besedil, ko gre npr. za sklop

več krajših pesmi), v nekaj primerih pa avtorski sestavek, ki so ga praviloma interpretirali predavatelji in predavateljice, ki se na fakulteti z dotičnim jezikom pedagoško in/ali znanstvenoraziskovalno ukvarjajo, oz. pod njihovim mentorstvom študenti oz. študentke, sem in tja pa kar materni govorci, ki delujejo oz. so v času snemanja delovali na fakulteti, četudi na kakem drugem področju.¹

Posnetki so dostopni na spletnem naslovu <https://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/leto-jezikov/zvocna-knjiznica-filozofske-fakultete> (tj. na podzavihku *Zvočna knjižnica FF* odstrani *Leto jezikov*),

¹ **Anja Aleksandra Adamič** pod mentorstvom **Vere Smole** in **Irene Orel** (slovenščina 17. stoletja), **Juli-Anna Aerila** (finščina), **Aleks Birsja Jogan** pod mentorstvom **Vande Babič** (stara cerkvena slovanščina), **Jason Blake** (kanadska angleščina), **Luka Brenko** (hetitsščina), **Oliver Currie** (britanska angleščina), **Aleksandra Derganc** (beloruščina), **Patrizia Farinelli** (italijanščina), **Mita Gustinčič Pahor** (švedščina), **Edwin Harris** (ameriška angleščina), **Barbara Ivančič Kutin** pod mentorstvom **Vere Smole** (primorska narečna skupina), **Taja Jereb** pod mentorstvom **Vere Smole** (rovtarska narečna skupina), **Ioana-Carmen Jianu** (romunščina), **Matjaž Juhart** (znakovni jezik), **Byoung Yoong Kang** (korejščina), **Jerneja Kavčič** (bizantinska grščina), **Simona Klemenčič** (esperanto), **Tatjana Komarova** (ruščina), **Tamás Kruzslicz** (madžarščina), **Rok Kuntner** (klasična armenščina), **Anne-Cécile Lamy-Joswiak** (francoščina), **Christiane Leskovec** (nemščina), **Vivian Liao** (kitajščina), **Christina Manouilidou** (grščina), **Marko Marincič** (klasična latinščina), **Aleksa Martinić** (arabščina), **Katarina Meglič** pod mentorstvom **Vere Smole** (gorenjska narečna skupina), **Tijana Milenković** (srbsščina), **Lucija Mirkac** pod mentorstvom **Vere Smole** (koroška narečna skupina), **Christian Moe** (norveščina), **Nagisa Moritoki Škof** (japonščina), **Blažka Müller** (portugalščina), **Irena Orel** (slovenščina 17. stoletja, slovenščina 18. stoletja, slovenščina prve polovice 19. stoletja), **Jozef Pallay** (slovaščina), **Sanja Pešorda** (hrvaščina), **Nina Petek** pod mentorstvom **Vere Smole** (koroška narečna skupina), **Luka Repanšek** (gotščina, mlada avestijščina, pali, sanskrt, srednja perzijščina, stara angleščina, stara avestijščina, stara frizijščina, stara irščina, stara islandščina, stara perzijščina, srednja visoka nemščina, stara visoka nemščina), **Alejandro Rodriguez Diaz del Real** (španščina), **Maja Rotter** (litovščina), **Brane Senegačnik** (stara grščina), **Špela Sevšek Šramel** (štajerska narečna skupina), **Vera Smole** (dolenjska narečna skupina, slovenščina 15. stoletja), **Marija Sotnikova Štravs** (ukrajinsščina), **Anita Srebnik** (nizozemščina), **Petra Stankovska** (češčina), **Namita Subiotto** (bolgarščina, makedonščina), **Agata Šega** (stara francoščina), **Matej Šekli** (dolnja lužiška srbsščina, gornja lužiška srbsščina, kašubščina, polabščina, rezijansko narečje, slovenščina 14. stoletja), **Hotimir Tivadar** (panonska narečna skupina, stara knjižna prekmurščina), **Matevž Treven** pod mentorstvom **Irene Orel** (slovenščina prve polovice 19. stoletja), **Aleksandar Trifunović** (albanščina), **Misra Uğurlu** (turščina), **Mladen Uhlik** (bosanščina), **Hristina Vasić Tomše** (katalonščina), **Primož Vitez** (francoščina), **Li Xiao** (kitajščina), **Sonja Weiss** (srednjeveška latinščina), **Maria Zofia Wtorkowska** (poljščina), **Alojzija Zupan Sosič** (slovenščina).

kjer so urejeni v dva spustna seznama, in sicer v rubriko *Sodobni jeziki* in rubriko *Klasični in drugi stari jeziki* (tj. tisti stari jeziki, katerih literarni korpus je preskromen, da bi utegnili doseči status klasičnega jezika). Zlasti slednji nabor si zasluži posebno pozornost, saj izkazuje izjemne kompetence fakultete tudi na področju poučevanja in preučevanja številnih starih jezikov, kar ljubljanski Filozofski fakulteti zagotavlja prav posebno mesto v mednarodnem prostoru.²

Ob vsakem posnetku je datoteka, ki vsebuje besedilo v izvirniku in vzporedni prevod v slovenščino. Pri narečnih slovenskih besedilih je fonetični transkripciji dodana glasovna poknjižitev, pri zgodovinskih različicah slovenščine pa (ob eventualni prečrkovani ináčici) posodobitev v sodobno knjižno slovenščino.

Razdelek *Sodobni jeziki* vključuje indoevropske jezike (ti so urejeni po posameznih jezikovnih vejah/skupinah znotraj indoevropske jezikovne družine), neindoevropske jezike in umetni jezik esperanto:

a) indoevropski jeziki:

– albanščina;

– baltski jeziki: litovščina;

– germanski jeziki: angleščina (ameriška angleščina, britanska angleščina, kanadska angleščina), nemščina, nizozemščina, norveščina, švedščina;

– nova grščina;

– slovanski jeziki: ruščina, beloruščina, ukrajinsščina; češčina, slovanščina, poljščina, polabščina, kašubščina, dolnja lužiška srbsčina, gornja lužiška srbsčina; bolgarščina, makedonščina, srbsčina, bosanščina, hrvaščina, slovenščina in slovenska narečja (dolenjska narečna skupina, gorenjska narečna skupina, koroška narečna skupina, panonska narečna skupina, primorska narečna skupina [rezi-janščina], rovtarska narečna skupina, štajerska narečna skupina);

---

² Trenutno žal umanjajo edino neindoevropski jeziki starega Orienta (sumerščina, akadščina, babilonščina, asirščina), ki so se sicer že nekdaj v velikem obsegu poučevali na Oddelku za primerjalno jezikoslovje in orientalistiko, preden je ta postal Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje.

– romanski jeziki: francoščina, italijanščina, španščina, katalonščina, portugalščina, romunščina;

b) neindoevropski jeziki: arabščina, finščina, madžarščina, japonščina, kitajščina, kitajščina (Tajvan), korejščina, turščina;

c) umetni jeziki: esperanto.

Razdelek *Klasični in drugi stari jeziki* vključuje stare jezike indoevropske jezikovne družine, in sicer so to:

– grščina: stara grščina, bizantinska grščina;

– anatolski jeziki: hetitsčina;

– klasična armenščina;

– italški jeziki: latinščina (klasična latinščina, srednjeveška latinščina);

– slovanski jeziki: stara cerkvena slovanščina;

– romanski jeziki: stara francoščina;

– indoiranski jeziki: stara indijščina (klasični sanskrt, pališčina), stara iranščina (stara avestijščina, mlada avestijščina, stara perziščina, srednja perziščina);

– keltski jeziki: stara irščina;

– germanski jeziki: gotščina, stara angleščina, stara frizijščina, stara islandščina oz. stara nordijsčina, stara visoka nemščina, srednja visoka nemščina;

– zgodovinske različice slovenščine: slovenščina 14. stoletja (*Rateški ali Celovski rokopis*), slovenščina 15. stoletja (*Stiški rokopis*), slovenščina 16. stoletja (Trubar), slovenščina 17. stoletja (Prisega Jurija Ferčaja, 1680; pismo Marije Isabelle Marenzi, 1686), slovenščina 18. stoletja (Pohlin), slovenščina prve polovice 19. stoletja (Cigler, 1836), slovenščina druge polovice 19. stoletja (Cigler, 1882), stara knjižna prekmurščina.

Jezikava FF

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Zvočna knjižnica Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ni zaključena celota in bo v prihodnje zrasla vsakokrat, ko se bo na fakulteti začel poučevati kak nov jezik. Tako bo tudi ostala nespregledljivi spomenik izjemnim kompetencam fakultete na področju poučevanja in preučevanja jezikov, s kakršnimi se lahko pohvali le redko katera humanistična univerzitetna ustanova v Evropi.

KOLEDAR PRIREDITEV

Marec 2023

Brezplačni tečajji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023, ponedeljek ob 19.00

Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečajji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 (po študijskem koledarju za leto 2022/23), in sicer

- med 20. februarjem in 20. marcem hetitsčina (asist. Luka Brenko),
- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj se vsaj teden dni pred začetkom tečaja oglasijo predavateljem po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](mailto:doc.dr.Luka.Repansek@ff.uni-lj.si) oz. [asist. Luka Brenko](mailto:asist.Luka.Brenko@ff.uni-lj.si). Gradivo boste prejeli na tečajju.

SloTan: kratak tečaj slovenščine za začetnike

Termin: 13.–24. marec

Kraj: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Tečaj slovenščine za začetnike je del projekta Didaktika 1 na drugi stopnji študija japonologije. V programu SloTan učijo podiplomski študenti japonske študente na izmenjavi. Sredi marca se po daljšem odmoru namreč začne vsakoletni mednarodni program izmenjave, ki ga organizira katedra za japonologijo in v okviru katerega bo na obisku skupina študentk in študentov z Univerze v Tsukubi. Več informacij na [povezavi](#).

Filozofija in jezik: Gostobesedne tišine: Bhattacharyjeva filozofija jezika, doc. dr. Nina Petek

Termin: 1. marec 2023 ob 18.00

Kraj: Modra soba Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje ciklusa Filozofija in jezik Oddelka za filozofijo.

Več informacij na [povezavi](#).

Predavanje Etimološki slovar romskega jezika: stare težave in nova dognanja, dr. Mihail Oslon, Inštitut za poljski jezik pri Poljski akademiji znanosti

Termin: 2. marec ob 11.20

Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana, in na spletu prek [povezave](#)

Opis: Vodilni soavtor novega, rastočega etimološkega slovarja ciganskih oz. romskih jezikov, romolog in baloslavist dr. M. Oslon, bo predaval o izzivih, ki jih prinaša etimologiziranje teh, v diahroni perspektivi do sedaj še relativno nazadovoljivo obravnavanih jezikov indoiranske veje indoevropske družine jezikov.

FF govori v letu jezikov: Analiza besedil v forenzičnih preiskavah, doc. dr. Ana Zwitter Vitez

Termin: 2. marec ob 18.00

Kraj: predavalnica 2 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana in prek spleta na [povezavi](#)

Opis: V sodnih postopkih se pogosto izkaže, da jezik ni le sredstvo za sporazumevanje, ampak tudi sredstvo, s katerim ljudje zavestno ali nezavedno povzročamo različne nesporazume. Na sodiščih se pojavljajo pogodbe, oporoke ali poslovilna pisma dvomljivega izvora, v javnosti pa odmevajo primeri plagiatstva in grozljivih pism. V takšnih primerih je mogoče uporabiti analitične postopke, ki omogočajo ugotavljanje avtorstva in profiliranje avtorjev besedil. V predavanju bodo predstavljene metode, potenciali in omejitve raziskav s področja forenzične analize besedil.

Gostujoče predavanje Kako nastane spletni slovar? Od načrtovanja do objave, dr. Annette Klosa-Kückelhaus, Institut za nemški jezik, Mannheim

Termin: 7. marec ob 14.40

Kraj: predavalnica 030 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko FF bo gostovala germanistka dr. Annette Klosa-Kückelhaus z Instituta za nemški jezik v Mannheimu, ki predstavlja enega vodilnih leksikografskih centrov v Nemčiji. Na Institutu za nemški jezik izgrajujejo in upravlja tudi največji nemški elektronski korpus Deutsches Referenzkorpus. Dr. Annette Klosa-Kückelhaus je na Institutu za nemški jezik vodja oddelka za leksikografijo in dokumentiranje jezika (Lexikographie und Sprachdokumentation). Vodila je številne leksikografske projekte (elektsko, Neuer Wortschatz, Wortschatz in der Interaktion) ter je predsednica Evropskega združenja za leksikografijo EURALEX (<https://perso.ids-mannheim.de/seiten/klosa.html>). Predavanje bo potekalo v nemškem jeziku. Predavanju bo sledil seminar, namenjen pisanju slovarskih gesel. Vljudno vabljeni!

Dan hrvaškega jezika

Termin: 8. marec ob 10.30

Kraj: Oddelek za slavistiko, predavalnica 5 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Vabljeni na gostujoče predavanje prof. dr. Lidije Civić s Pedagoške fakultete Univerze v Zagrebu z naslovom Izražanje vzročnosti pri govornih hrvaščine kot prvega jezika.

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Predavanje Primarna progresivna afazija: uporaba cerebralnega tDCS-a za izboljšavo jezikovnih kompetenc, dr. Stephanie Keulen, Vrije Universiteit Brussel

Termin: 9. marec ob 15.30

Kraj: predavalnica 02 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Primarno progresivno afazijo pogosto označujejo kot demenco jezika. Osnovne patologije lahko vključujejo degeneracijo frontotemporalne možganske skorje in Alzheimerjevo bolezen. Transkranična stimulacija z direktnim električnim tokom (tDCS) je nevromodulacijsko orodje, ki se uporablja pri bolnikih z afazijo z namenom izboljšanja terapevtskega učinka. Cerebelarni tDCS (CBTDCS) je uporabljen manj pogosto, vendar zaradi prekrivanih cerebro-cerebelarnih povezav in zaradi poznejše degeneracije v primerjavi z drugimi možganskimi območji ni neločljiva izbira pri populaciji s PPA. Predstavljamo protokol, ki uporablja CBTDCS pri (dvojezičnih) bolnikih s PPA.

Cikel predavanj o nizozemski družbi in kulturi: Boj z vodami, Povojna izgradnja, Drs. Marc le Clercq

Termin: 13. marec ob 14.40 in ob 16.30

Kraj: predavalnica 306 in predavalnica 115 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Drs. Marc le Clercq, nederlandist, nekdanji dolgoletni viši svetovalec in vršilec dolžnosti generalnega sekretarja Nizozemske jezikovne unije, bo predstavil najpomembnejše vidike nizozemske družbe in kulture: kako jo je oblikoval boj z vodami in kako se je poborila po uničenju med drugo svetovno vojno. Predavanji bosta v nizozemščini.

Cikel predavanj o nizozemski družbi in kulturi: Značilnosti Haaga, Nizozemska identiteta, Drs. Marc le Clercq

Termin: 14. marec ob 14.40 in ob 16.30

Kraj: predavalnica 06 in predavalnica 115 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Drs. Marc le Clercq, nederlandist, nekdanji dolgoletni viši svetovalec in vršilec dolžnosti generalnega sekretarja Nizozemske jezikovne unije, bo predstavil najpomembnejše vidike nizozemske družbe in kulture: kateri zgodovinski dogodki zaznamujejo njeno identiteto in zakaj je mesto Haag tako privlačno in raznoliko. Predavanji bosta v nizozemščini.

KOLEDAR PRIREDITEV

Marec 2023

Cikel predavanj o nizozemski družbi in kulturi: Nizozemska in migracije, Drs. Marc le Clercq

Termin: 15. marec ob 16.30

Kraj: predavalnica R3 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Drs. Marc le Clercq, nederlandist, nekdanji dolgoletni višji svestovalec in vršilec dolžnosti generalnega sekretarja Nizozemske jezikovne unije, bo predstavljal najpomembnejše vidike nizozemske družbe in kulture, kako so vplivale migracije na razvoj nizozemskega jezika in še mnogo več. Predavanja bo v nizozemščini.

Filozofija in jezik: Antropologija jezika, red. prof. dr. Borut Ošljaj

Termin: 15. marec 2023 ob 18.00

Kraj: Modra soba Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje ciklusa Filozofija in jezik Oddelka za filozofijo.

[Več informacij na povezavi.](#)

Interaktivno srečanje Slikovito izražanje (frazemi, pregovori, reki) v domačem govoru Maska Pleteršnika

Termin: 16. marec ob 10.15

Kraj: Kulturna dvorana Osnovne šole Pišce

Opis: Lotos bomo prvič, in to medgeneracijsko, počastili zaslužnega rojaka, rojenega in pokopanega v Pišcrah, Maska Pleteršnika (1840–1923), kateremu bo v letošnjem letu, ko mineva 100 let od smrti tega velikega slovopisca in pedagoga, posvečeno več dogodkov. Na pobudo Društva Pleteršnikova domačija Pišce so študentke in študenti ter profesorici z Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete UL v sodelovanju z domačini na terenu preverili in uredili dobljeno narečno gradivo, ki bo predstavljeno in morda dopolnjeno na poučnem interaktivnem srečanju v Pišcrah v soorganizaciji z Osnovno šolo Maska Pleteršnika Pišce. Za spretni program bodo poskrbeli piščki osnovnošolci. Prijazno vabljeni na Bizelsko!

Kdo se boji slovenščine?: predstavitev nedavne televizijske oddaje o žargonu in pogovor o razliknih rabah jezika med glasbo in vsakdanjim življenjem

Termin: 16. marec ob 14.30

Kraj: predavalnica P3 v prostorih Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, Zavetiška 5, Ljubljana

Opis: Jezik, ki ga govorimo v različnih situacijah, je živ in se ves čas spreminja, tako (med)generacijsko kot v različnih družbenih situacijah in okoliščinah. Jezik ni samo sredstvo komunikacije, ampak ključno družbeno vezivo celotnega življenja. O tem govori dokumentarno-izobraževalna serija z naslovom Kdo se boji slovenščine? Oddaje snuje scenaristka in režiserka Maja Pavlin, pripravlja pa jo izobraževalni program RTV Slovenija. Na spletni strani serije piše, da so oddaje namenjene predvsem mlajšim gledalcem in spodbujajo njihovo "razmišljanje o materinem jeziku, njegovi uporabi v vsakdanjem življenju ter pomenu ohranjanja naše identitete". Na pogovoru o seriji bo sodelovala Maja Pavlin s svojo ekipo, po ogledu oddaje o žargonu se bomo pogovorili o pripravi oddaj in odzivih nanje. Če bo čas, sledi ogled se dveh oddaj, v katerih je kot strokovni prečevalce nastopil red. prof. dr. Rajko Muršič: *Stajferski argo* in *Narečja v popularni glasi*.

FF govori v letu jezikov: Očrt etimološke stroke v antiki, izr. prof. dr. Matej Hriberšek

Termin: 16. marec 2023 ob 18.00

Kraj: predavalnica 2 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Začetki učenja jezikov v etimologiji, ki jo je grški slovničar Dionizij Tračan (ok. 170–90) opredelil kot enega od šestih sestavnih delov slovnice, segajo nazaj vse do Homerjevih in Heziodovih pesnitev, v katerih najdemo prve preproste razlage imen grških bogov, polbohov in junakov; nekaj zanimivih etimoloških utrinkov najdemo celo v delih antičnih dramatikov. Z raziskavami pravilne rabe in pomenov besed so se ukvarjali sofisti, v svojih razmišljanjih in razpravah so se z etimološkimi vprašanji ukvarjali filozofi, npr. Heraklit in Demokrit, še zlasti pa Platon (dialog Kralji) in za njim Aristotel. Prav posebno pozornost pa so etimološkim raziskavam namenjali učenjaki stoiske filozofske šole. Že v antiki najdemo tudi prva strokovna dela in razprave o etimologiji, pa tudi prve etimološke slovarje (npr. Apolodor iz Aten, Demetrij iz Adramitičev, Filon Aleksandrijski, Orion iz Teb, Metodij idr.).

Ljudstvo Mapuče v Čilu: zgodovina, kultura in jezik: predavanje z delavnico učenja jezika mapuzungun

Termin: 20. marec ob 9.40 in 27. marec ob 9.40

Kraj: predavalnica P4 v prostorih Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, Zavetiška 5, Ljubljana

Opis: Cristian Roman Huentufil je doktorski študent Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF. Kot pripadnik ljudstva Mapuče sodeluje v boju za pravice staroselcev v Čilu, obenem pa se znanstveno-raziskovalno ukvarja predvsem s staroselci Mapuče v urbanem okolju. V dveh predavanjih z delavnico bo predstavil zgodovino ljudstva Mapuče, njihovo politično organiziranost, pretekle in sedanje boje za politično avtonomijo, spoštovanje njihove kulture, religije in jezika. Po predavanju bo sledila jezikovna delavnica, na kateri se bodo udeleženci in udeleženke učili osnov jezika mapuzungun.

Filozofija in jezik: Filologija in njen pomen za humanistiko v post-globalnem času, doc. dr. Blaž Zabel

Termin: 22. marec 2023 ob 18.00

Kraj: Modra soba Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje ciklusa Filozofija in jezik Oddelka za filozofijo.

[Več informacij na povezavi.](#)

Filozofija in jezik: Benvenistova teorija izjavljanja in Foucaultova filozofija jezika, red. prof. dr. Eva D. Bahovec

Termin: 29. marec 2023 ob 18.00

Kraj: Modra soba Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje ciklusa Filozofija in jezik Oddelka za filozofijo.

[Več informacij na povezavi.](#)

Predavanje Projekt Romeyka: Dokumentiranje grških narečij Črnega morja, dr. Ioanna Sitaridou, University of Cambridge

Termin: 30. marec ob 15.30

Kraj: predavalnica O2 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Romeyka, ogrožena različica grškega jezika, ki se še vedno govori na severovzhodu Turčije, ohranja nedoločnik, ki kot tak ne obstaja v sodobni grščini. Zahvaljujoč nedoločniku so ustvarili kronologijo razvoja proto-pontskega jezika, kamor spada Romeyka, in identificirali njegovo razcepitve od drugih grških različic. Ugotovili so, da je razcepitev nastal vsaj 500 let prej, kot je bilo znano do sedaj, in sicer v helenističnem obdobju in ne med srednjeveškim obdobjem. S tem pa smo predstavili tudi novo filogenijsko azbiko manjšinske grščine.

FF govori v letu jezikov: Hetitščina – starosta indoevropskih jezikov brez ženskega in moškega slovničnega spola, red. prof. dr. Metka Furlan

Termin: 30. marec 2023 ob 18.00

Kraj: predavalnica 2 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predstavljene bodo jezikovne značilnosti hetitščine, najstarejšega izpričanega indoevropskega jezika z neprekinjeno pisno tradicijo med 17. in 13. stoletjem pred našim štetjem, ki se uvršča v anatolsko skupino indoevropskih jezikov. Izpostavljena bo pomenbna vloga hetitščine pri prenovi rekonstrukcije indoevropskega praejzika, ki je bila narejena na podlagi drugih starih in starejših indoevropskih jezikov, še preden je bila hetitščina prepoznana kot jezik indoevropske jezikovne družine. Njen sistem binarnega slovničnega spola s splošnim in srednjim spolom, ki ga izkazujejo tudi vsi drugi jeziki anatolske skupine, pa dodatno utruje razlago, da sta nastanek ženskega spola in tudi moškega sekundarni in pozni slovnični kategoriji praindoevropsčine.

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

KOLEDAR PRIREDITEV
Maj 2023

Brezplačni tečajji izbranih starih jezikov

Termin: 17. oktober 2022–15. maj 2023, ponedeljek ob 19.00

Kraj: predavalnica 6 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V študijskem letu 2022/23 bodo na Katedri za indoevropsko primerjalno jezikoslovje Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje potekali brezplačni uvodni tečajji izbranih starih jezikov za vse zainteresirane. Vsak tečaj bo trajal pet tednov (tj. pet srečanj po dve pedagoški uri), in sicer ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v predavalnici 6 ([po študijskem koledarju za leto 2022/23](#)), in sicer

- med 3. aprilom in 15. majem stara angleščina (doc. dr. Luka Repanšek).

Zainteresirani naj se vsaj teden dni pred začetkom tečaja oglasijo predavateljem po elektronski pošti: [doc. dr. Luka Repanšek](#) oz. [asist. Luka Brenko](#). Gradivo boste prejeli na tečaju.

Simpozij o pesnici Danici Ručigaj ob dnevu makedonskega jezika

Termin: 5. maj 2023 ob 9.40

Kraj: predavalnica 4 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana in prek Zooma na [povezavi](#)

Opis: Oddelek za slavistiko FF UL v sodelovanju s Kulturno-umetniškim društvom Pólice Dubove vabi na simpozij o Danici Ručigaj, s katerim bodo obeležili dan makedonskega jezika in rojstni dan makedonske pesnice slovenskih korenin.

Več informacij na [povezavi](#).

Revija gledaliških skupin Filozofske fakultete UL:
Au-delà de toute expression/Onkray
besed, Francoska gledališka skupina
Les Théâtreux

Termin: 5. maj 2023 ob 19.00

Kraj: Jenkova dvorana, Miklošičeva 28, Ljubljana

Več informacij na [povezavi](#).

Otvoritev razstave o prevajalcu Antonu Sovretu

Termin: 10. maj 2023 ob 18.00

Kraj: predavalnica 345 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Razstava je nastala ob šestdeseti obletnici smrti velikega prevajalca klasične latinske in grške književnosti Antona Sovreta. Gre za avtorsko delo podiplomskega študenta oddelka za klasično filologijo in oddelka za zgodovino Filozofske fakultete Matica Kristana. Razstava bo na ogled na oddelku za klasično filologijo v maju in juniju.

FF govori v letu jezikov: Zakaj je jezik heiligekreuških števnikov zgodnja slovenščina?, izr. prof. dr. Matej Šekli

Termin: 11. maj ob 18.00

Kraj: predavalnica 2 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V Heiligenkreuški rokopis (Heiligenkreuz O.Gist., Cod. 250), ki je nastal v cistercijskem samostanu Heiligenkreuz v Dunajskem gozdu v 12. stoletju, so bili v času nastanka rokopisa kot kustode (oznake zaporedja lege listov v besedilu) za besedo vpisani števniki od 1 do 10, ki so nedvomno slovenskega izvora. Avtorja prve

objave in prve jezikoslovne interpretacije teh števnikov, poljska jezikoslovca Tadeusz Lewaszkiewicz in Wiesław Wydra v svojem članku (Rocznik Slawistyczny, 2021) zapiše, da natančna genealoška določitev zapisanega slovenskega jezika ni možna (na osnovi nekaterih jezikovnih lastnosti števnikov se sicer bolj nagibata k mnenju, da gre za jezik slovenskega prostora, ne izključujeta pa, da je njihova jezikovna osnova lahko tudi poljska). Ta njuna izjava je vsekakor velik izziv za (zgodovinsko)primerjalno jezikoslovje slovenskih jezikov, saj primerjalno jezikoslovje – če jezikovno gradivo to dopušča – namreč s svojo eksaktno metodologijo omogoča prav to, natančno genealoško jezikovno določitev poljubnega jezikovnega sistema.

Predavanje Od glos do portalov: slovaropisje na Slovenskem, izr. prof. dr. Kozma Ahačič, znanstveni svetnik, predstojnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

Termin: 16. maj 2023 ob 14.40

Kraj: predavalnica 030 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje bo shematično orisalo temeljne postaje slovenskega slovaropisja s poudarkom na slovenskimi in stičnih jezikih. Predstavljena bosta jezikoslovna portala Fran in Franček ter njuna uporabnost pri raziskovalnem delu. Sledil bo tudi pogled v prihodnost jezikovnih priročnikov in slovarjev.

Anglistični dan

Termin: 17. maj 2023

Kraj: Foersterjev park ob Filozofski fakulteti, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Na stojnicah v Foersterjevem parku se bodo izvajale različne dejavnosti od tipičnega angleškega puba, ki bo nudil ameriško in angleško hrano ter pijačo in kjer se bo izvajal »pub kviz«, in popoldanskega čaja kot angleške tradicije do »Great FF Bake Off-a«, kar bo oddelčna verzija Great British Bake Off-a, pri katerem bodo študentke in študenti prinesli sladice in jedi, ki jih bodo ocenjevali profesorji in profesorice z oddelka. Na dogodku bo razglašen tudi zmagovalac oz. zmagovalka tekmovalca v pisanju v Shakespearejevi angleščini. Prav tako se bo na dogodku brala poezija, oddelčna revija EngList pa bo pripravila delavnico kreativnega pisanja. Anglistični dan bo tudi možnost, da se študentje in študentke družijo ter spoznajo svoje profesorje in profesorice v neformalnih okoliščinah.

Revija gledaliških skupin Filozofske fakultete UL:
Ocho razones contra el amor, contra la democracia y contra el progreso/
Osem razlogov proti ljubezni, proti demokraciji in proti napredku,
Španska gledališka skupina
Esteve Soler

Termin: 17. maj in 18. maj 2023 ob 19.00

Kraj: dvorana AGRF

Več informacij na [povezavi](#).

Slopk predavanj V nevroznanosti šibkeje zastopani jeziki: od slovensčine do arabščine in še naprej

Termin: 19. maj 2023 ob 9.30

Kraj: Modra soba Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: V zadnjih letih zaseda preučevanje jezika pomembno mesto v nevroznanosti. Vendar naše trenutno vedenje temelji na raziskavah na zelo majhni skupini jezikov, ki imajo veliko skupnega, kot so denimo enake ali zelo podobne slovnične značilnosti. Tako trenutna podoba, ki jo imamo o jeziku in človeških možganih, ne upošteva velike jezikovne raznolikosti. Dogodek se bo osredotočil na najnovejše nevrolingvistične raziskave z najodobnejšo tehnologijo v več slabše raziskanih jezikih, kot so arabščina, tagalog in bangla, s poudarkom na slovenščini, in izpostavil njihov doprinos k znatnemu napredku našega znanja.

FF govori v letu jezikov: Literarno predavanje kot etična gesta, izr. prof. dr. Primož Vitez

Termin: 25. maj ob 18.00

Kraj: predavalnica 2 Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Prevajanje je jezikovna dejavnost, pri kateri stopa človek v dejaven stik z jezikovno tvorbo, ki jo je pred njim že izobilkaval nekdo drugi. Obstaja izvirna besedila, ki so prevajalcu nedostopna zaradi specifične zlitosti zvočnih in semantičnih struktur. To je temeljna značilnost poetičnih besedil, v katerih forme niti zasilno ni mogoče ločiti od vsebine. Prevajalec mora kot poglavljen bralec to dejstvo jasno zavestiti. Včasih je zavritev prevajalskega posega odgovorno dejanje. Odgovorna jezikovna drža proizvede in usmerja kritičen pogled, s katerim prevajalec motri (tue) izvirno besedilo in (svoje) avtorsko izvajanje. Kritičen pogled na krizo: avtor jezikovne intervencije naj bi prepoznal morebitne pomanjklivosti v svoji izrazni zmožnosti in se vrzeli skušal premočati z nabiranjem in obdelavo jezikovnih izkušenj. Prevajalco krizo lahko krepijo tudi šibke točke ali pa nedosežne kvalitete izvirnika. Kriza je polje spopada. Kritičen pogled se sebi obenem nosi kriterij: prevajalec mora dosledno vztrajati pri čim izčrpnosti, čim bolj celostni analizi izvirnega teksta v kontekstu in se držati tistih prvin lastne jezikovne občutljivosti, ki mu omogočajo efektivno bralsko analizo in prevajalsko strategijo. Kriterij je merilo – merilo koherence, celostne zaokroženosti, prepoznanje in izvirnem besedilu in oblikovane v prevodu. Kritičen pogled je izmera možnosti, merilo, po katerem prevajalec odloča o usodi teksta. Kriterij je polje ustvarjalne politike.

Filozofija in jezik: Jezik in govor v Biti in času, prof. dr. Dean Komel

Termin: 30. maj ob 18.00

Kraj: Modra soba Filozofske fakultete, Aškerčeva 2, Ljubljana

Opis: Predavanje ciklusa Filozofija in jezik Oddelka za filozofijo.

Več informacij na [povezavi](#).

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Revija gledaliških skupin Filozofske fakultete UL: Teden tujejezičnega gledališča

Na Filozofski fakulteti že vrsto let deluje več tujejezičnih študentskih gledaliških skupin, ki gledališka dela uprizarjajo v izvirniku, in sicer v angleščini, francoščini, italijanščini, nizozemščini, romunščini, ruščini, stari indijščini (tj. v sanskrtnu in prakrtih), španščini, švedščini, priložnostno pa še v drugih jezikih (zlasti slovanskih in vzhodnoazijskih), ki se poučujejo na fakulteti. Med temi je absolutni unikum prav staroindijska (sanskrtska) gledališka skupina, saj je edina tovrstna v celotni Evropi, ki redno uprizarja klasične sanskrtske drame v izvirniku in po načelih staroindijskega gledališča.

V letu obeleževanja leta jezikov je bila v aprilu in maju organizirana *Revija gledaliških skupin Filozofske fakultete UL*, pod njenim okriljem pa *Tedni tujejezičnega gledališča*. Med 17. aprilom in 18. majem se je tako letos v Jenkovi dvorani Pionirskega doma oz. v dvorani AGRFT zvrstilo šest celovečernih predstav: angleška, švedska, staroindijska, italijanska, francoska in španska. S tem so se različne gledališke skupine, ki delujejo na fakulteti, prvič predstavile časovno sežeto in v okviru istega organiziranega dogodka. Vse predstave z izjemo španske so bile za gledalce, ki ne razumejo angleško, švedsko, francosko ali italijansko oz. jim je tuja stara indijščina, podnaslovljene.

Angleška skupina *Yonder, yonder, salamander!* pod vodstvom dr. Anamarije Šporčič je v predstavi *The Way to Tír na nÓg / Pot v Tír na nÓg* na odru v improvizirani sobi za skupinsko terapijo zbrala junake irskih pravljič, mitov in legend ter jih soočila z njihovimi strahovi, travmami in nerazčiščeno preteklostjo. Švedsko gledališče pod vodstvom Mite Gustinčič Pahor in dr. Anamarije Šporčič je v predstavi *Lokes barn / Lokijevi otroci* uprizorilo zgodbo iz mlajše Edde o ukani, s katero so bogovi v čudežno verigo Gleipnir vklebili pošastnega volka Fenrija. Staroindijska gledališka skupina, ki jo vodi dr. Luka Repanšek, je na odru v izvirnem sanskrtnu prakrtu prikazala prvo dejanje znamenite drame staroindijskega dramatika

Bháse *Abhiṣekanātakam* / *Igra o ustoličenjih*, ki snov jemlje iz četrtega poglavja vélike staroindijske epopeje *Ramájane* in uprizarja boj med opičjima bratoma Sugrívó in Válinom za prestolonasledstvo ter je hkrati ena izredno redkih sanskrtskih dram, ki proti vsem pravilom na odru prikazuje umiranje in smrt. *Maschere nude* – italijanska gledališka skupina – se je v dramaturško izredno dodelani predstavi v režiji igralké Silvie Viviani poklonila vélikemu Italu Calvinu s predstavo *Di sogni, fiori e città* / *O sanjah, rožah in mestu*, ki protagonista v zbirki sodobnih pravljič, prepletenih s prezrtimi dogodki velikega industrijskega mesta, sooči s kruto, izumetničeno naravo, podrejeno svetu umetnega. Frankofono študentsko gledališče *Les Théâtres*, ki ima na fakulteti najdaljšo tradicijo, saj je letos praznovalo kar štirideseto obletnico obstoja, je pod vodstvom Jakoba Grčmana, alumna ljubljanske francistike in latinistike, priredilo hommage francoskemu jeziku, njegovi očarljivosti, kompleksnosti in občasni absurdnosti v predstavi Maje Koražija *Au-delà de toute expression* / *Onkraj besed*. Revijo je zaključila španska gledališka skupina *Hipercloridria* pod vodstvom dr. Gemme Marie Santiago Alonso in v seriji dramskih epizod *Ocho razones contra el amor, contra la democracia y contra el progreso* / *Osem razlogov proti ljubezni, proti demokraciji in proti napredku* na Študijski oder 5 Akademije za gledališče, radio, film in televizijo postavila izbor iz znamenite trilogije katalonskega dramatika Esteva Solerja.

Zadnje štiri predstave so bile ujete tudi na filmski trak in si jih je mogoče ogledati na fakultetnem kanalu platforme Youtube:

staroindijsko gledališče

<https://www.youtube.com/watch?v=eRm70Zi6zf4>

italijansko gledališče

<https://www.youtube.com/watch?v=VUKkQ6Zmfqk>

francosko gledališče

<https://www.youtube.com/watch?v=RyDRvsGIvUQ>

špansko gledališče

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=k2uBLx-P0T3I&feature=youtu.be>

NASTOPAJOČI:

ŠTUDENTSKI PEVSKI ZBOR FILOZOFSKE FAKULTETE (VODSTVO: PROF. MATJAŽ BARBO)

FILOZOFSKA FILHARMONIJA (VODSTVO: PROF. GREGOR POMPE)

MELANHOLIKI

ROMANSKA PESEM

SMOKING CACTUS

TEKU SNU

VEČNI PROBLEMI

BRITA BAUTIN, BRANKO BREZAVŠČEK, PETER GRADOLNIK, EVA HOČEVAR,

NEŽA JAMNIK, ŠPELA KITAK, PIA KRAMPL, LOVRO KRIŽNAR, ANA MEHLE,

ALEKS PODJED, KARLO POSNJAK, IZABELLA RAJH, LEONARDA ŠOKO,

NATALIJA ŠTERK, NEŽA ZEVIK

LETO
JEZIKOV
FF22/23

VELIKI MEDFAKULTETNI KONCERT OB LETU JEZIKOV FF

29. MAJ 2023 OB 20.00

DVORANA JULIJA BETTETA NA AKADEMIJI ZA GLASBO,
KONGRESNI TRG 1, LJUBLJANA

POVEZOVALCI:

NEŽA CERINŠEK, ŠPELA SETNIČAR IN SVIT STIŠOVIČ

VEZNO BESEDILO:

NEŽA CERINŠEK

Pesmi na koncertu bodo izvedene v slovenščini, angleščini, srbsčini, madžarščini, francoščini, španščini, kitajščini, prekmurščini, nemščini, italijanščini, norveščini, češčini, ukrajiniščini, romunščini, bosanščini, grščini, japonsčini, poljščini, portugalsčini, korejščini in ruščini.

Brezplačne vstopnice lahko prevzamete v Knjigarni Filozofske fakultete.
Število sedežev je omejeno.

Dogodek organizirajo Filozofska fakulteta UL, Akademija za glasbo UL ter Akademija za gledališče, radio, film in televizijo UL.

Veliki medfakultetni koncert

29. maja 2023 je bil v dvorani Julija Betteta v Palači Kazina pod idejnim vodstvom študentke italijanistike in slovenistike Anike Logar prirejen koncert študentk in študentov ter fakultetnih profesorjev in profesorice s Filozofske fakultete, Akademije za glasbo ter Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, kjer so samostojno, v duetu ali z večjo zasedbo nastopili s pesmimi v različnih sodobnih jezikih, ki jih ponujamo na Filozofski fakulteti. Vsega skupaj je v triindvajsetih točkah nastopilo prek sedemdeset izvajalcev, peli pa so v angleščini, bosanščini, češčini, francoščini, grščini, italijanščini, japonsčini, kitajščini, korejščini, madžarščini, nemščini, norveščini, poljščini, romunščini, ruščini, slovenščini (tudi v prekmurskem narečju), srbsčini, španščini, portugalsčini in ukrajiniščini.

Program:

Italijanščina:

Študentski pevski zbor FF UL in Filozofska filharmonija
G. Verdi, *Zbor sužnjev iz opere Nabucco*

Norveščina:

Študentski pevski zbor FF UL in Filozofska filharmonija
E. Grieg, *V dvorani gorskega kralja*

Francoščina:

skupina Romanska pesem
A. Sedraïa, *Dernière danse / Zadnji ples* (Prevod: Pia Krامل)

Japonsščina:

Neža Jamnik ob klavirski spremljavi Izabelle Rajh
H. Utada, 宇多田ヒカル / *Prva ljubezen* (Prevod: dr. Nina Golob)

Grščina:

Špela Kitak ob spremljavi skupine Smoking Cactus
A. Mikroutsikos, *I anixi / Pomlad* (Prevod: Eva Avguštin)

Poljščina:

Izabella Rajh
F. Leszczyńska, A. Osiecki, *Moj pierwszy bal / Moj prvi ples* (Prevod: Jasna Reščič, Wiktor Szotowski)

Korejščina:

Neža Zevnik ob spremljavi skupine Teku snu
Kim Je-hwi, Kim Hee-won, 밤편지 / *Pismo noči* (Prevod: mag. Eva Vučkovič)

Romunščina:

Pia Krامل ob kitarški spremljavi Leonarde Šoko
F. Boka, L. Nagy, V. Flueraru, M. Iova, Angus, *Flori de argint / Srebrne rože*
(Prevod: Rasmira Majetić-Ramić pod mentorstvom dr. Ioane-Carmen Jieanu)

Nemščina:

Melanholiki
K. Weill, B. Brecht, *Die Moritat von Mackie Messer / Moritat o Mackie Nožu*
(Prevod: Jan Černetič)

Srbščina:

Brita Bautin ob spremljavi skupine Teku snu

Dorđe Balašević, *Slovenska / Slovanska* (Prevod: Brita Bautin)

Ruščina:

Natalija Šterk ob klavirski spremljavi Isabelle Rajh

B. Fomin, K. Podrevskij, *Дорогой длиною / Dolga pot* (Prevod: Natalija Šterk)

Bosanščina:

Lovro Križnar in Aleks Podjed

Z. Arslanagić, *To mi radi / To mi delaj* (Prevod: Brita Bautin)

Portugalščina:

Izabella Rajh ob kitarski spremljavi Vite Blagovič

Maro, *Oxalá / Morda* (Prevod: Samara Andrade Pereira, Linda Koblar Sales, Uršula Kranjc, Manca Gašperšič Toporišič, Eva Vrhovšek pod mentorstvom dr. Mojce Medvedšek)

Ukrajinsščina:

Smoking Cactus

Smoking Cactus, *Creature / Bitje* (Prevod: Oleg Rogoza in Smoking Cactus)

Španščina:

Romanska pesem

J. M. Cano, *Hijo de la luna / Lunin otrok* (Prevod: Kati Komel, Ana Mavrič)

Kitajščina:

Večni problemi

J. Rošker, Zh. Jiuling, 幽人 / *Puščavnik* (Prevod: dr. Jana Rošker)

Angleščina:

Teku snu

S. A. Waterman, *Never Gonna Give You Up / Jaz nikoli te ne dam* (Prevod: Jonathan S. Rebetz)

Češčina:

Peter Grdadolnik ob klavirski spremljavi Karla Posnjaka

A. Dvořák, *Cigánské melodie, op. 55, no. 4, 6, 7 / Ciganske melodije* (Prevod: Darija Pivk)

Madžarščina:

Ana Mehle ob violinski spremljavi Braneta Brezavščka

Zsuzsi néni rakd a tüzet / Teta Zsuzsi (ljudska, prevod: mag. Ana Mehle)

Angleščina:

Eva Hočevar ob spremljavi skupine Smoking Cactus
O. Redding, *Respect* / *Rešpekt* (Prevod: Jonathan S. Rebetz)

Prekmursko narečje:

Večni problemi
Šetala se (ljudska)

Slovenščina:

Melanoliki
M. Stabej, *Lanski sneg*

Pri koncertu je šlo za velik organizacijski podvig, pri katerem so imeli poleg Anike Logar niti v rokah zlasti Jonathan S. Rebetz, Neža Cerinšek, Larina Griessler, dr. Mojca Leskovec in Nina Tušek, pri dogodku pa so poleg nastopajočih sodelovali še številni drugi študenti in študentke ter visokošolski učitelji, učiteljice, sodelavci in sodelavke, in sicer Katarina Benkič, Svit Dečman Stisovič, Marko Durdubakov, Simon Dvoršak, Andraž Fink, dr. Ignac Fock, Živa Gornik, Peter Grdadolnik, Chiara Kovačič, Nik Keber, Luka Lončar, Maša Medved, Sanja Pešorda, Nika Predalič, Domen Rob, Delfina Rustemi, Jakub Stepaniuk, Maša Strušnik, Tai Vrečko Cindrič, s strokovnimi nasveti glede izgovarjave pa Eva Avguštin, dr. Nina Golob, dr. Ioana-Carmen Jieanu, Oleg Rogozov in dr. Maria Zofia Wtorkowska. Tehnično podporo so nudili Tilen Brlan, Matic Mohar in Karim Zajec, dogodek pa so fotografirali Luka Cigale, Žiga Jagodič, Elias Jollivet in Janez Zalaznik.

Konferenca Z jeziki danes za jutri: aktualni izzivi poučevanja jezikov, literatur in kultur

*n*a Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani kot vodilni ustanovi na področju jezikovnega izobraževanja v slovenskem prostoru si prizadevamo za promocijo učenja in poučevanja sodobnih, klasičnih in drugih starih jezikov, ki jih v okviru študijskih programov, predmetov, lektoratov in tečajev poučujemo kar 52. Ob zaključku Leta jezikov FF in kot uvod v naslednje študijsko leto, ki smo ga želeli posvetiti učiteljem in učiteljicam, smo med 5. in 7. oktobrom 2023 priredili konferenco Z jeziki danes za jutri: Aktualni izzivi poučevanja jezikov, literatur in kultur. Slavnostno smo jo otvorili ob svetovnem dnevu učiteljev in učiteljic v četrtek, 5. oktobra 2023, ob

18. uri v avli FF UL z glasbenim programom v več jezikih in predstavo staroindijske študentske gledališke skupine, ki je v izvirnem sanskrtnu prakrtu prikazala prvo dejanje znamenite drame staroindijskega dramatika Bhāse Abhiṣekanātakam. Kot partnerica nas je pri konferenci podprla Slovenska nacionalna komisija za UNESCO.

Živimo v času, polnem intenzivnih družbenih sprememb, ki zahtevajo tudi prevetritev na področju jezikovnega izobraževanja na vseh ravneh, od predšolske, osnovnošolske in srednješolske do visokošolske, še posebej, če želimo izoblikovati jezikovne uporabnike in uporabnice za 21. stoletje, ki bodo sposobni kritičnega mišljenja in reševanja problemov, strpnega sporazumevanja in medkulturnega dialoga, sodelovanja in timskega dela, jezikovne uporabnike in uporabnice, ki bodo globalno in lokalno družbeno odgovorni ter usposobljeni za kreativno in inovativno delovanje. Programskemu

odboru konference v sestavi dr. Tatjana Balažic Bulc, dr. Nina Golob, dr. Jana Kenda, dr. Mojca Leskovec, dr. Nataša Pirih Svetina, dr. Saša Podgoršek, dr. Veronika Rot Gabrovec, dr. Irena Samide in dr. Marjana Šifrar Kalan se je zdelo pomembno odzvati se na družbene trende, pogledati v prihodnost jezikovnega izobraževanja, razmisliti o novih izzivih in možnostih v jezikovnem izobraževanju ter o sožitju kultur za uspešno delovanje družbe 21. stoletja.

Na konferenci se nam je v petek in soboto, 6. in 7. oktobra 2023, pridružilo 168 učiteljev in učiteljic iz osnovno- in srednješolskega ter visokošolskega izobraževanja, 64 med njimi s prispevkom z znanstvenoraziskovalnega ali strokovnega oz. praktičnega vidika primerov dobrih praks. Predstavljeni prispevki so bili razvrščeni v naslednja tematska področja: *Raznojezičnost, Inovativne učne metode in pristopi, Govorjenje kot ena ključnih kompetenc prihodnosti, Digitalne tehnologije kot didaktični pripomoček ter Povezovanje jezikovnih in strokovnih spretnosti*. Prvo plenarno predavanje *Igra pri pouku tujega jezika: koristna dejavnost ali izguba časa?* je v petek, 6. oktobra, izvedla izr. prof. dr. Meta Lah, drugo plenarno predavanje *Izzivi pri spreminjanju učiteljevih ocenjevalnih praks* pa dr. Simon Borg v soboto, 7. oktobra. Delovna jezika konference sta bila slovenščina in angleščina, kar je razvidno tudi iz povzetkov plenarnih predavanj in predstavljenih prispevkov, objavljenih v zborniku konference, ki sta ga uredili dr. Mojca Leskovec in dr. Irena Samide ter je v e-različici dostopen na povezavi <https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/book/467>.

Z jeziki danes za jutri

Aktualni izzivi poučevanja jezikov, literatur in kultur

Konferenca Filozofske fakultete,

5.-7. oktober 2023

